

UREDBA (EU) 2017/1938 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 25. listopada 2017.
o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom
i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 994/2010

Uključena i prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice 2021/15/MC-EnC od 30. studenog 2021. o izmjeni Aneksa I. Ugovora o uspostavi Energetske zajednice i prilagodbi i provedbi Uredbe (EU) 2017/1938 Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom.¹

Članak 1.
Predmet

Ovom Uredbom utvrđuju se pravila za suradnju između Ugovornih strana u cilju sprječavanja, ublažavanja i upravljanja plinskim krizama u potpunosti poštujući zahtjeve konkurentnog jedinstvenog tržišta plina.

Članak 2.
Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) “sigurnost” znači sigurnost kako je definirana u članku 2. točki 32. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (2) “kupac” znači kupac kako je definiran u članku 2. točki 24. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (3) “kupac iz kategorije kućanstvo” znači kupac iz kategorije kućanstvo kako je definiran u članku 2. točki 25. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (4) “temeljna socijalna usluga” znači usluga povezana sa zdravstvenom skrbi, temeljnom socijalnom skrbi, hitnim službama, sigurnosnim službama, obrazovanjem ili javnom upravom;
- (5) “zaštićeni kupac” znači kupac iz kategorije kućanstvo koji je priključen na plinsku distribucijsku mrežu, a ako dotična Ugovorna strana tako odluči, može značiti i jedno ili više od sljedećeg, pod uvjetom da poduzeća ili usluge iz točaka (a) i (b) zajedno ne čine više od 20% ukupne godišnje krajnje potrošnje plina u toj Ugovornoj strani:
 - (a) malo ili srednje poduzeće, ako je priključeno na plinsku distribucijsku mrežu;
 - (b) temeljna socijalna usluga, ako je priključena na plinsku distribucijsku ili transportnu mrežu;
 - (c) postrojenje centraliziranoga grijanja, u mjeri u kojoj isporučuje toplinsku energiju kupcima iz kategorije kućanstvo, malim ili srednjim poduzećima ili temeljnim socijalnim uslugama, pod uvjetom da takvo postrojenje nema mogućnost prelaska na druga goriva osim plina;

¹ Prilagodbe donesene Odlukom Ministarskog vijeća 2021/15/MC-EnC i Odlukom 2022/01/MC-EnC (od 30. rujna 2022. kojom se mijenja Aneks I. Ugovora o uspostavi Energetske zajednice i uključuje Uredba (EU) 2022/1032 o izmjeni uredbi (EU) 2017/1938 i (EZ) br. 715/2009, kako su prilagođene i usvojene odlukama Ministarskog vijeća 2021/15/MC-EnC i 2011/02/MC-EnC, u pravni okvir Energetske zajednice) istaknute su plavom bojom.

- (6) <...>²
- (7) “nadležno tijelo” znači nacionalno vladino tijelo ili nacionalno regulatorno tijelo koje je imenovala Ugovorna strana kako bi se osiguralo provedbu mjera predviđenih ovom Uredbom;
- (8) “nacionalno regulatorno tijelo” znači nacionalno regulatorno tijelo imenovano u skladu s člankom 39. stavkom 1. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (9) “poduzeće za prirodni plin” znači poduzeće za prirodni plin kako je definirano u članku 2. točki 1. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (10) “ugovor o opskrbi plinom” znači ugovor o opskrbi plinom kako je definiran u članku 2. točki 34. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (11) “transport” znači transport kako je definiran u članku 2. točki 3. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (12) “operator transportnog sustava” znači operator transportnog sustava kako je definiran u članku 2. točki 4. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (13) “distribucija” znači distribucija kako je definirana u članku 2. točki 5. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (14) “operator distribucijskog sustava” znači operator distribucijskog sustava kako je definiran u članku 2. točki 6. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (15) “međudržavni spojni plinovod” znači međudržavni spojni plinovod kako je definiran u članku 2. točki 17. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (16) <...>
- (17) “skladišni kapacitet” znači skladišni kapacitet kako je definiran u članku 2. točki 28. Uredbe (EZ) br. 715/2009, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (18) “tehnički kapacitet” znači tehnički kapacitet kako je definiran u članku 2. točki 18. Uredbe (EZ) br. 715/2009, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (19) “stalni kapacitet” znači stalni kapacitet kako je definiran u članku 2. točki 16. Uredbe (EZ) br. 715/2009, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (20) “prekidivi kapacitet” znači prekidivi kapacitet kako je definiran u članku 2. točki 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;

² <...> označava tekst Uredbe EU koji nije primjenjiv u Ugovornim stranama Energetske zajednice (za relevantne dijelove teksta vidjeti članak 4. Odluke Ministarskog vijeća 2021/15/MC-EnC i članak 3. Odluke Ministarskog vijeća 2022/01/MC-EnC).

- (21) “kapacitet terminala za UPP” znači kapacitet terminala za UPP kako je definiran u članku 2. točki 24. Uredbe (EZ) br. 715/2009, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (22) “terminal za UPP” znači terminal za UPP kako je definiran u članku 2. točki 11. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (23) “sustav skladišta plina” znači sustav skladišta plina kako je definiran u članku 2. točki 9. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (24) “sustav” znači sustav kako je definiran u članku 2. točki 13. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (25) “korisnik sustava” znači korisnik sustava kako je definiran u članku 2. točki 23. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (26) “pomoćne usluge” znači pomoćne usluge kako su definirane u članku 2. točki 14. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (27) “Koordinacijska skupina za sigurnost opskrbe” je grupa uspostavljena Postupovnim aktom 2008/02/MC-EnC od 11. prosinca 2008., s izmjenama i dopunama iz Postupovnog akta 2021/03/MC-EnC;
- (28) “krivulja punjenja” znači niz prijelaznih ciljeva za podzemne sustave skladišta plina svake Ugovorne strane, kako su navedeni u Prilogu I.a za 2022., i utvrđeni u skladu s člankom 6.a za sljedeće godine;
- (29) “cilj punjenja” znači obvezujući cilj za razinu punjenja zbirnog kapaciteta podzemnih sustava skladišta plina;
- (30) “strateško skladište” znači podzemno skladište ili dio podzemnog skladišta neukapljenog prirodnog plina koji operatori transportnih sustava, subjekt koji su imenovala Ugovorne strane ili poduzeće kupuju, kojim upravljaju i koji skladište, i koji se smije pustiti u promet tek nakon prethodnog obavješćivanja ili odobrenje tijela javne vlasti za puštanje u promet te koji se općenito pušta u promet u slučaju:
- (a) velike nestašice u opskrbi;
 - (b) poremećaja u opskrbi; ili
 - (c) proglašenja izvanrednog stanja kako je navedeno u članku 11. stavku 1. točki (c);
- (31) “zaliha za uravnoteženje” znači neukapljeni prirodni plin:
- (a) koji operatori transportnih sustava ili subjekt koji je imenovala Ugovorna strana kupuju, kojim upravljaju i koji skladište ispod zemlje isključivo u svrhu obavljanja funkcija operatora transportnih sustava i sigurnosti opskrbe plinom; i
 - (b) koji se otprema samo ako je to potrebno za održavanje rada sustava pod sigurnim i pouzdanim uvjetima u skladu s člankom 13. Direktive 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC i člancima 8. i 9. Uredbe (EU) br. 312/2014, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Stalne skupine na visokoj razini 2019/01/PHLG-EnC;
- (32) “podzemni sustav skladišta plina” znači sustav skladišta plina, kako je definiran u članku 2. točki 9. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC, koji se upotrebljava za skladištenje prirodnog plina, među

ostalim i zalihe za uravnoteženje, i koji je povezan s transportnim ili distribucijskim sustavom, ali ne uključuje nadzemna kuglasta skladišta ili skladišta za operativnu akumulaciju.

Članak 3.

Odgovornost za sigurnost opskrbe plinom

1. Sigurnost opskrbe plinom odgovornost je koju dijele poduzeća za prirodni plin, **Ugovorne strane**, posebno putem svojih nadležnih tijela, i **Tajništvo Energetske zajednice** u okviru područja djelovanja i nadležnosti svakog od njih.
2. Svaka **Ugovorna strana** imenuje nadležno tijelo. Nadležna tijela međusobno surađuju u provedbi ove Uredbe. **Ugovorne strane** mogu dopustiti nadležnom tijelu da određene zadaće navedene u ovoj Uredbi delegira drugim tijelima. Kada nadležna tijela delegiraju zadaću proglašenja bilo koje od kriznih razina iz članka 11. stavka 1., ona je delegiraju samo tijelu javne vlasti, operatoru transportnog sustava ili operatoru distribucijskog sustava. Delegirane zadaće obavljaju se pod nadzorom nadležnog tijela i utvrđuju u planu prevencije i u interventnom planu.
3. Svaka **Ugovorna strana** bez odgađanja obavješćuje **Tajništvo Energetske zajednice** o imenu svojeg nadležnog tijela i promjenama njegova imena te objavljuje tu informaciju.
4. Svako nadležno tijelo kod provedbe mjera predviđenih ovom Uredbom utvrđuje uloge i odgovornosti različitih dotičnih aktera na način kojim se osigurava pristup na **dvjema** razinama u okviru kojeg se uključuju, prvo, relevantna poduzeća za prirodni plin, poduzeća za električnu energiju, prema potrebi, i industrija, i drugo, **Ugovorne strane** na nacionalnoj <...> razini <...>.
5. **Tajništvo Energetske zajednice** koordinira djelovanja nadležnih tijela <...> u skladu s ovom Uredbom, među ostalim, posredstvom **Koordinacijska skupina za sigurnost opskrbe <...>**.
6. <...>
7. <...>
8. <...>

Članak 4.

Koordinacijska skupina za sigurnost opskrbe

1. <...>
2. **Tajništvo Energetske zajednice** se savjetuje s **Koordinacijskom skupinom za sigurnost opskrbe** koja joj osobito pomaže u pogledu sljedećih pitanja:
 - (a) sigurnosti opskrbe plinom u bilo kojem trenutku, a posebno u slučaju izvanrednog stanja;
 - (b) svih informacija koje su relevantne za sigurnost opskrbe plinom na nacionalnoj <...> razini <...>;
 - (c) najbolje prakse i mogućih smjernica za sve uključene strane;
 - (d) razine sigurnosti opskrbe plinom, referentnih vrijednosti i metodologija procjene;
 - (e) nacionalnih <...> scenarija <...> i ispitivanja razina pripravnosti;
 - (f) procjene planova prevencije i interventnih planova, koherentnosti različitih planova te provedbe mjera koje su u njima predviđene;

- (g) koordinacije mjera za rješavanje izvanrednog stanja <...> s Ugovornim stranama Energetske zajednice <...>;
- (h) pomoći koja je potrebna najteže pogođenim Ugovornim stranama.
3. Tajništvo Energetske zajednice redovito saziva Koordinacijsku skupinu za sigurnost opskrbe i prosljeđuje informacije zaprimljene od nadležnih tijela, čuvajući povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.
4. Tajništvo Energetske zajednice može sazvati Koordinacijsku skupinu za sigurnost opskrbe u sastavu ograničenom na predstavnike Ugovornih strana i posebno njihovih nadležnih tijela. Tajništvo Energetske zajednice saziva Koordinacijsku skupinu za sigurnost opskrbe u tom užem sastavu ako to zatraži jedan ili više predstavnika Ugovornih strana i posebno njihovih nadležnih tijela. <...>

Članak 5.

Infrastrukturni standard

1. Svaka Ugovorna strana ili, ako tako odredi Ugovorna strana, njezino nadležno tijelo osigurava poduzimanje nužnih mjera tako da u slučaju poremećaja najveće pojedinačne plinske infrastrukture tehnički kapacitet preostale infrastrukture, određen u skladu s formulom $N - 1$ navedenom u točki 2. Priloga II., može, ne dovodeći u pitanje stavak 2. ovog članka, zadovoljiti ukupnu potražnju za plinom izračunanog područja tijekom dana u kojem postoji iznimno visoka potražnja za plinom kakva se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina. To se postiže uzimanjem u obzir trendova potrošnje plina, dugoročnog učinka mjera energetske učinkovitosti te stopa iskorištenosti postojeće infrastrukture.

Obvezom navedenom u prvom podstavku ovog stavka ne dovode se u pitanje odgovornost operatora transportnog sustava da provedu odgovarajuća ulaganja ni obveze operatorâ transportnog sustava utvrđene u Uredbi (EZ) br. 715/2009 i Direktivi 2009/73/EZ, kako su prilagođene i usvojene Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC.

2. Obveza u pogledu osiguravanja tehničkog kapaciteta preostale infrastrukture kojim se može zadovoljiti ukupna potražnja za plinom, kako je navedeno u stavku 1. ovog članka, smatra se ispunjenom i ako nadležno tijelo u planu prevencije dokaže da se poremećaj u opskrbi plinom može dostatno i na vrijeme nadoknaditi odgovarajućim tržišnim mjerama koje se odnose na potražnju. U tu se svrhu izračunava formula $N - 1$ kako je navedeno u točki 4. Priloga II.

3. <...>

4. Operatori transportnog sustava omogućuju stalni fizički kapacitet za transport plina u oba smjera ("dvosmjerni kapacitet") na svim spojnim plinovodima između Ugovornih strana, osim na postojećim međudržavnim spojnim plinovodima uključenim u Prilogu III.

<...>

5. <...>

6. Nacionalna regulatorna tijela uzimaju u obzir stvarno nastale troškove ispunjenja obveze iz stavka 1. ovog članka i troškove omogućivanja dvosmjernog kapaciteta kako bi odobrila primjerene poticaje pri transparentnom i detaljnom utvrđivanju ili odobravanju tarifa ili metodologija u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009 i člankom 41. stavkom 8. Direktive 2009/73/EZ, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC.

7. Ako tržište ne zahtijeva ulaganje za omogućivanje ili povećanje dvosmjernog kapaciteta, ali se ono smatra potrebnim radi sigurnosti opskrbe plinom, i ako se takvim ulaganjem uzrokuju troškovi u više Ugovornih strana ili u jednoj Ugovornoj strani u korist druge Ugovorne strane,

nacionalna regulatorna tijela svih dotičnih [Ugovornih strana](#) donose koordiniranu odluku o raspodjeli troškova prije nego što se donese bilo kakva odluka o ulaganju. Kod raspodjele troškova uzimaju se u obzir opisana načela i elementi sadržani u članku 12. stavku 4. Uredbe (EU) br. 347/2013, [kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2015/09/MC-EnC](#), a posebno se uzima u obzir koliko se infrastrukturnim ulaganjima povećava sigurnost opskrbe plinom dotičnih [Ugovornih strana](#) te već izvršena ulaganja u dotičnu infrastrukturu. Raspodjelom troškova ne smije se neopravdano narušavati tržišno natjecanje i djelotvorno funkcioniranje [jedinственog](#) tržišta te se nastoje izbjeći neopravdani učinci kojima se narušava tržište.

8. Nadležno tijelo osigurava da se svakom novom transportnom infrastrukturom doprinosi sigurnosti opskrbe plinom razvijanjem dobro povezane mreže, prema potrebi i putem dostatnog broja prekograničnih ulaznih i izlaznih točaka u odnosu na tržišnu potražnju i utvrđene rizike.

Nadležno tijelo u procjeni rizika procjenjuje, sagledavajući zajedno plinske sustave i sustave električne energije, postoje li unutarnja uska grla i imaju li nacionalni ulazni kapacitet i infrastruktura, a posebno transportne mreže, sposobnost prilagoditi nacionalne i prekogranične protoke plina scenariju poremećaja najveće pojedinačne plinske infrastrukture na nacionalnoj razini <...> utvrđenoj u procjeni rizika.

9. Iznimno od stavka 1. ovog članka, te podložno uvjetima utvrđenima u ovom stavku, obveza iz tog stavka ne odnosi se na [Bosnu i Hercegovinu](#) i [Gruziju](#), ali one je trebaju nastojati ispuniti, pritom vodeći računa o osiguravanju isporuke plina zaštićenim kupcima u skladu s člankom 6.

<...>

Iznimka se prestaje primjenjivati za Gruziju kada bude imala:

- (a) najmanje jedan međudržavni spojni plinovod s drugim Stranama³;
- (b) sustav skladišta plina ili terminal za UPP na svojem državnom području.

Iznimka se prestaje primjenjivati za Bosnu i Hercegovinu kada bude imala:

- (a) tranzit plina do drugih Strana i
- (b) Više od 5% ukupne potrošnje primarne energije iz plina.

[Bosna i Hercegovina](#) i [Gruzija](#) obavješćuju [Tajništvo Energetske zajednice](#) o svim promjenama koje utječu na uvjete utvrđene u ovom stavku. Iznimka utvrđena u ovom stavku prestaje se primjenjivati ako više nije ispunjen barem jedan od tih uvjeta.

Kao dio nacionalne procjene rizika provedene u skladu s člankom 7. stavkom 3., [Bosna i Hercegovina](#) i [Gruzija](#) opisuju stanje u odnosu na odgovarajuće uvjete utvrđene u ovom stavku i izgleda za ispunjenje obveze iz stavka 1. ovog članka, uzimajući u obzir gospodarski učinak ispunjenja infrastrukturnog standarda, promjene na tržištu plina i plinske infrastrukturne projekte u skupini za rizik. Na temelju informacija dobivenih nacionalnom procjenom rizika i ako su i dalje zadovoljeni odgovarajući uvjeti utvrđeni u ovom stavku, [Ministarsko vijeće](#), na [prijedlog Tajništva Energetske zajednice](#) i djelujući u skladu s člankom 83. Ugovora, može odlučiti da se iznimka može nastaviti primjenjivati još četiri godine. U slučaju pozitivne odluke, postupak utvrđen u ovom podstavku ponavlja se nakon četiri godine.

³ Termin 'Strana' (eng. 'Party') prema Ugovoru o uspostavi Energetske zajednice označava Europsku zajednicu (Europsku uniju) i Ugovorne strane Energetske zajednice.

Članak 6. **Standard opskrbe plinom**

1. Nadležno tijelo od poduzeća za prirodni plin koja ono odredi zahtijeva da poduzmu mjere u svrhu osiguravanja opskrbe plinom zaštićenih kupaca **Ugovorne strane** plinom u svakom od sljedećih slučajeva:

- (a) u ekstremnim temperaturama tijekom sedmodnevnog vršnog razdoblja kakvo se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina;
- (b) u bilo kojem razdoblju iznimno visoke potražnje za plinom u trajanju od 30 dana, kakvo se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina;
- (c) u razdoblju od 30 dana kod poremećaja najveće pojedinačne plinske infrastrukture u prosječnim zimskim uvjetima.

Svaka **Ugovorna strana** do 26. veljače 2022. Tajništvu Energetske zajednice dostavlja svoju definiciju zaštićenih kupaca, podatke o godišnjoj potrošnji plina zaštićenih kupaca i podatke o udjelu te godišnje potrošnje u ukupnoj godišnjoj krajnjoj potrošnji plina u toj **Ugovornoj strani**. Ako **Ugovorna strana** u svoju definiciju zaštićenih kupaca uključi kategorije iz članka 2. točke 5. podtočke (a) ili (b), ona navodi količinu potrošnje plina za kupce iz tih kategorija i postotni udio koji predstavlja svaka od tih skupina kupaca u ukupnoj godišnjoj krajnjoj potrošnji plina.

Nadležno tijelo određuje poduzeća za prirodni plin iz prvog podstavka ovog stavka i navodi ih u planu prevencije.

Bilo kakve nove netržišne mjere predviđene za osiguranje standarda opskrbe plinom moraju biti u skladu s postupkom utvrđenim u članku 9. stavcima od 4. do 9.

Ugovorne strane mogu ispuniti obvezu utvrđenu u prvom podstavku provedbom mjera energetske učinkovitosti ili zamjenom plina drugim izvorom energije, među ostalim i obnovljivim izvorima energije, ako se time postiže jednaka razina zaštite.

2. Svaki povećani standard opskrbe plinom koji prelazi razdoblje od 30 dana iz stavka 1. točaka (b) i (c), kao i svaka dodatna obveza uvedena zbog sigurnosti opskrbe plinom moraju se temeljiti na procjeni rizika, moraju biti obuhvaćeni planom prevencije i:

- (a) moraju biti u skladu s člankom 8. stavkom 1.;
- (b) ne smiju imati negativan utjecaj na sposobnost bilo koje druge **Ugovorne strane** da osigura opskrbu plinom za svoje zaštićene kupce u skladu s ovim člankom u slučaju izvanrednog stanja na nacionalnoj <...> razini <...>.
- (c) <...>

Tajništvo Energetske zajednice može zahtijevati obrazloženje kojim se pokazuje usklađenost bilo koje mjere iz prvog podstavka s uvjetima utvrđenima u njemu. Takvo obrazloženje objavljuje nadležno tijelo **Ugovorne strane** koja uvodi tu mjeru.

Bilo kakve nove netržišne mjere u skladu s prvim podstavkom ovog stavka usvojene **na dan ili nakon stupanja na snagu ove Uredbe** moraju biti u skladu s postupkom utvrđenim u članku 9. stavcima od 4. do 9.

3. Nakon isteka rokova koje je utvrdilo nadležno tijelo u skladu sa stavcima 1. i 2., ili u uvjetima koji su teži od uvjeta utvrđenih u stavku 1., nadležno tijelo i poduzeća za prirodni plin nastoje u najvećoj mogućoj mjeri održati kontinuitet opskrbe plinom, posebno zaštićenih kupaca.

4. Obveze određene poduzećima za prirodni plin u vezi s ispunjenjem standarda opskrbe plinom iz ovog članka moraju biti nediskriminirajuće i ne smiju predstavljati neopravdano opterećenje za ta poduzeća.

5. <...> Nadležna tijela ne smiju zahtijevati da se standardi utvrđeni u ovom članku zadovoljavaju isključivo putem infrastrukture koja se nalazi na njihovu državnom području.

6. Nadležna tijela moraju osigurati da se uvjeti opskrbe zaštićenih kupaca utvrde ne dovodeći u pitanje pravilno funkcioniranje **jedinstvenog** energetskeg tržišta i po cijeni koja odgovara tržišnoj vrijednosti opskrbe.

Članak 6.a

Ciljevi punjenja i krivulje punjenja

1. Podložno stavcima od 2. do 5., **Ugovorne strane** postižu sljedeće ciljeve punjenja za zbirni kapacitet svih podzemnih sustava skladišta plina koji se nalaze na njihovu državnom području i izravno su povezani s tržišnim područjem na njihovu državnom području <...> do 1. studenoga svake godine:

(a) za 2022.: 80%;

(b) od 2023.: 90%.

Za potrebe usklađivanja s ovim stavkom **Ugovorne strane** uzimaju u obzir cilj zaštite sigurnosti opskrbe plinom u Uniji u skladu s člankom 1.

2. Neovisno o stavku 1. i ne dovodeći u pitanje obveze drugih **Ugovornih strana** da napune dotične podzemne sustave skladišta plina, cilj punjenja za svaku **Ugovornu stranu** u kojoj se nalaze podzemni sustavi skladišta plina smanjuje se na količinu koja odgovara 35% prosječne godišnje potrošnje plina tijekom prethodnih pet godina u toj **Ugovornoj strani**.

3. Neovisno o stavku 1. i ne dovodeći u pitanje obveze drugih **Ugovornih strana** da napune dotične podzemne sustave skladišta plina, cilj punjenja za svaku **Ugovornu stranu** u kojoj se nalaze podzemni sustavi skladišta plina smanjuje se za količinu koja je isporučena **državama članicama Europske unije i** trećim zemljama tijekom referentnog razdoblja 2016.–2021. ako je prosječna isporučena količina tijekom razdoblja povlačenja plina iz skladišta (listopad–travanj) bila veća od 15 TWh godišnje.

4. <...>

5. **Ugovorna strana** može djelomično postići cilj punjenja računanjem UPP-a koji je fizički uskladišten i raspoloživ u njezinim terminalima za UPP ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

(a) plinski sustav uključuje znatan kapacitet za skladištenje UPP-a, koji godišnje čini više od 4% prosječne nacionalne potrošnje tijekom prethodnih pet godina;

(b) **Ugovorna strana** uvela je obvezu opskrbljivačima plinom da skladište minimalne količine plina u podzemnim sustavima skladišta plina i/ili terminalima za UPP u skladu s člankom 6.b stavkom 1. točkom (a).

6. **Ugovorne strane** poduzimaju potrebne mjere kako bi postigle prijelazne ciljeve ili osigurale postizanje prijelaznih ciljeva kako slijedi:

(a) za 2022.: kako su navedeni u Prilogu I.a; i

(b) od 2023.: u skladu sa stavkom 7.

7. Za 2023. i sljedeće godine svaka **Ugovorna strana** koja ima podzemne sustave skladišta plina do 15. rujna prethodne godine **Tajništvu Energetske zajednice** podnosi, u zbirnom obliku, nacrt krivulje punjenja zajedno s prijelaznim ciljevima za veljaču, svibanj, srpanj i rujna, uključujući tehničke informacije, za podzemne sustave skladišta plina koji se nalaze na njezinu državnom području i izravno su povezani s njezinim tržišnim područjem. Krivulja punjenja i prijelazni ciljevi temelje se na prosječnoj stopi punjenja tijekom prethodnih pet godina.

Za **Ugovorne strane** za koje je cilj punjenja smanjen na 35% njihove prosječne godišnje potrošnje plina na temelju stavka 2 na odgovarajući način smanjuju se prijelazni ciljevi krivulje punjenja.

Na temelju tehničkih informacija koje je dostavila svaka **Ugovorna strana** i uzimajući u obzir ocjenu **Koordinacijske skupine za sigurnost opskrbe**, **Tajništvo Energetske zajednice** donosi odluku o utvrđivanju krivulje punjenja za svaku **Ugovornu stranu**. <...> Ta odluka donosi se do 15. studenoga prethodne godine, ako je potrebno te među ostalim i ako je **Ugovorna strana** podnijela ažurirani nacrt krivulje punjenja. Temelji se na ocjeni opće situacije u pogledu sigurnosti opskrbe plinom i razvoja potražnje za plinom i opskrbe plinom u **Energetskoj zajednici** i pojedinačnim **Ugovornim stranama** te se utvrđuju na način kojim se štiti sigurnost opskrbe plinom i istodobno izbjegava nepotrebno opterećenje za **Ugovorne strane**, sudionike na tržištu plina, operatore sustava skladišta ili kupce te neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja među sustavima skladišta koji se nalaze u susjednim **Ugovornim stranama** i/ili državama članicama.

8. Ako **Ugovorna strana** u bilo kojoj godini zbog posebnih tehničkih značajki jednog ili više podzemnih sustava skladišta plina koji se nalaze na njezinu državnom području, kao što su iznimno niske stope utiskivanja, ne može postići svoj cilj punjenja do 1. studenoga, dopušteno joj je da ga postigne do 1. prosinca. **Ugovorna strana** o tome obavješćuje **Tajništvo Energetske zajednice** do 1. studenoga navodeći razloge za kašnjenje.

9. Cilj punjenja ne primjenjuje se sve dok traje izvanredno stanje na nacionalnoj razini <...> koje je proglasila jedna ili više **Ugovornih strana**, koje imaju podzemni sustav skladišta plina, u skladu s člankom 11.

10. Nadležno tijelo svake **Ugovorne strane** kontinuirano prati usklađenost s krivuljom punjenja i redovito izvješćuju **Koordinacijsku skupinu za sigurnost opskrbe**. Ako je razina punjenja u određenoj **Ugovornoj strani** za više od pet postotnih bodova ispod razine krivulje punjenja, nadležno tijelo bez odgode poduzima djelotvorne mjere za povećanje razine punjenja. **Ugovorne strane** o poduzetim mjerama obavješćuju **Tajništvo Energetske zajednice** i **Koordinacijsku skupinu za sigurnost opskrbe**.

11. U slučaju znatnog i trajnog odstupanja **Ugovorne strane** od krivulje punjenja kojim se ugrožava postizanje cilja punjenja ili u slučaju odstupanja od cilja punjenja, **Tajništvo Energetske zajednice**, nakon savjetovanja s **Koordinacijskom skupinom za sigurnost opskrbe** i dotičnim **Ugovornim stranama**, toj **Ugovornoj strani** ili drugim dotičnim **Ugovornim stranama** izdaje preporuku o mjerama koje se odmah moraju poduzeti.

Ako se odstupanje znatno ne smanji u roku od mjesec dana od primitka preporuke Komisije, **Tajništvo Energetske zajednice**, nakon savjetovanja s **Koordinacijskom skupinom za sigurnost opskrbe** i dotičnom **Ugovornom stranom**, kao krajnju mjeru donosi odluku kojom se od dotične **Ugovorne strane** zahtijeva da poduzme mjere kojima se djelotvorno otklanja odstupanje, uključujući, prema potrebi, jednu ili više mjera predviđenih u članku 6.b stavku 1. ili bilo koju drugu mjeru kako bi se osiguralo postizanje cilja punjenja na temelju ovog članka.

Pri odlučivanju o tome koje mjere poduzeti na temelju drugog podstavka **Tajništvo Energetske zajednice** uzima u obzir specifičnu situaciju dotične **Ugovorne strane**, kao što su veličina

podzemnih sustava skladišta plina u odnosu na domaću potrošnju plina, važnost podzemnih sustava skladišta plina za sigurnost opskrbe plinom u regiji i eventualni postojeći skladišni terminali za UPP.

U svim mjerama koje **Tajništvo Energetske zajednice** poduzme radi rješavanja odstupanja od krivulje punjenja ili cilja punjenja za 2022. uzima se u obzir kratak vremenski okvir za provedbu ovog članka na nacionalnoj razini koji je mogao doprinijeti odstupanju od krivulje punjenja ili cilja punjenja za 2022.

Tajništvo Energetske zajednice osigurava da mjere poduzete na temelju ovog stavka:

- (a) ne prelaze ono što je potrebno za zaštitu sigurnosti opskrbe plinom;
- (b) nerazmjerno ne opterećuju **Ugovorne strane**, sudionike na tržištu plina, operatore sustavâ skladišta ili kupce.

Članak 6.b

Provedba ciljeva punjenja

1. **Ugovorne strane** poduzimaju sve potrebne mjere, uključujući pružanje financijskih poticaja ili naknade sudionicima na tržištu, kako bi postigle ciljeve punjenja utvrđene na temelju članka 6.a. Pri osiguravanju da ciljevi punjenja budu postignuti, **Ugovorne strane**, kad je to moguće, prednost daju tržišnim mjerama.

U mjeri u kojoj bila koja od mjera predviđenih u ovom članku čini dužnosti i ovlasti nacionalnog regulatornog tijela na temelju članka 41. Direktive 2009/73/EZ, **kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC**, nacionalna regulatorna tijela odgovorna su za poduzimanje tih mjera.

Mjere poduzete na temelju ovog stavka posebno mogu uključivati sljedeće:

- (a) zahtijevanje od opskrbljivača plinom da skladište minimalne količine plina u sustavima skladišta, među ostalim i u podzemnim sustavima skladišta plina i/ili u skladišnim terminalima za UPP, a te količine određuju se na temelju količine plina koju opskrbljivači plinom isporučuju zaštićenim kupcima;
- (b) zahtijevanje od operatora sustavâ skladišta da svoje kapacitete ponude sudionicima na tržištu;
- (c) zahtijevanje od operatora transportnih sustava ili subjekata koje je imenovala **Ugovorna strana** da kupuju zalihe za uravnoteženje i njima upravljaju isključivo radi obavljanja svojih funkcija operatora transportnih sustava i, ako je potrebno, uvođenje obveze za druge imenovane subjekte radi zaštite sigurnosti opskrbe plinom u slučaju izvanrednog stanja kako je navedeno u članku 11. stavku 1. točki (c);
- (d) upotrebu koordiniranih instrumenata, kao što su platforme za kupnju UPP-a, s drugim **Ugovornim stranama** kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećala upotreba UPP-a i smanjile infrastrukturne i regulatorne prepreke za zajedničku upotrebu UPP-a za punjenje podzemnih sustava skladišta plina;
- (e) upotrebu dobrovoljnih mehanizama za zajedničku nabavu prirodnog plina <...>;
- (f) pružanje financijskih poticaja sudionicima na tržištu, među ostalim i operatorima sustavâ skladišta, kao što su ugovori za kompenzaciju razlike, ili pružanje naknade sudionicima na tržištu za izgubljene prihode ili za troškove koje su imali zbog obveza za sudionike na tržištu, uključujući operatore sustavâ skladišta, a koji se ne mogu pokriti prihodima;

- (g) zahtijevanje od nositelja skladišnog kapaciteta da upotrebljavaju ili oslobode neiskorištene rezervirane kapacitete, pri čemu je nositelj skladišnog kapaciteta koji ne upotrebljava skladišni kapacitet i dalje dužan platiti dogovorenu cijenu za cijelo trajanje ugovora o skladištenju;
- (h) donošenje djelotvornih instrumenata za kupnju strateških skladišta i upravljanje takvim skladištima, od strane javnih ili privatnih subjekata, pod uvjetom da se takvim instrumentima ne narušavaju tržišno natjecanje ni pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta;
- (i) imenovanje posebnog subjekta čija je zadaća postizanje cilja punjenja u slučaju da cilj punjenja inače ne bi bio postignut;
- (j) davanje popustâ na tarife za skladištenje;
- (k) prikupljanje prihoda potrebnih za povrat kapitalnih i operativnih rashoda povezanih s reguliranim sustavima skladišta u obliku tarifa za skladištenje i u obliku namjenske naknade uključene u transportne tarife koja se prikuplja samo od izlaznih točaka do krajnjih kupaca koji se nalaze u istim **Ugovornim stranama**, pod uvjetom da prihodi prikupljeni putem tarifa nisu viši od dopuštenih prihoda.

2. Mjere koje **Ugovorne strane** poduzmu na temelju stavka 1. ograničene su na ono što je potrebno za postizanje krivulja punjenja i ciljeva punjenja. Te mjere moraju biti jasno definirane, transparentne, proporcionalne, nediskriminirajuće i provjerljive. Njima se ne smije neopravdano narušavati tržišno natjecanje ni pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta plina niti ugrožavati sigurnost opskrbe plinom drugih **Ugovornih strana** ili **Energetske zajednice**.

3. **Ugovorne strane** poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale upotrebu postojeće infrastrukture na nacionalnoj i regionalnoj razini radi poboljšanja sigurnosti opskrbe plinom na učinkovit način. Tim se mjerama ni u kojem slučaju ne blokira niti ograničava prekogranična upotreba sustavâ skladišta ili terminala za UPP niti ograničavaju prekogranični transportni kapaciteti dodijeljeni u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2017/459, **kako je prilagođena i usvojena Odlukom Stalne skupine na visokoj razini 2018/06/PHLG-EnC**.

4. Pri poduzimanju mjera na temelju ovog članka **Ugovorne strane** primjenjuju načelo 'energetska učinkovitost na prvom mjestu', pri čemu i dalje ostvaruju ciljeve svojih mjera, u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća, **kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2021/14/MC-EnC**.

Članak 6.c

Aranžmani za skladištenje i mehanizam raspodjele opterećenja

1. **Ugovorna strana** koja nema podzemne sustave skladišta plina osigurava da sudionici na tržištu u toj **Ugovornoj strani** imaju uspostavljene aranžmane s operatorima podzemnih sustava skladišta ili drugim sudionicima na tržištu u **Ugovornim stranama i/ili** državama članicama koje imaju podzemne sustave skladišta plina. U tim se aranžmanima predviđa upotreba, do 1. studenoga, skladišnih količina koje odgovaraju najmanje 15% prosječne godišnje potrošnje plina **Ugovorne strane** koja nema podzemne sustave skladišta plina tijekom prethodnih pet godina. Međutim, ako prekogranični transportni kapacitet ili druga tehnička ograničenja sprečavaju **Ugovornu stranu** koja nema podzemne sustave skladišta plina da u cijelosti iskoristi 15% tih skladišnih količina, ta **Ugovorna strana** skladišti samo onoliko plina koliko je to tehnički moguće.

U slučaju da **Ugovorna strana** zbog tehničkih ograničenja ne može ispuniti obvezu utvrđenu u prvom podstavku i da ta **Ugovorna strana** ima uspostavljenu obvezu skladištenja drugih goriva

kao zamjene za plin, obveza utvrđena u prvom podstavku iznimno se može ispuniti jednakovrijednom obvezom skladištenja goriva koja nisu plin. Dotična [Ugovorna strana](#) dokazuje tehnička ograničenja i jednakovrijednost mjere.

2. Odstupajući od stavka 1., [Ugovorna strana](#) koja nema podzemne sustave skladišta plina može razviti mehanizam raspodjele opterećenja s jednom ili više [Ugovornih strana i/ili država članica](#) koje imaju podzemne sustave skladišta plina (mehanizam raspodjele opterećenja).

Mehanizam raspodjele opterećenja temelji se na relevantnim podacima iz najnovije procjene rizika na temelju članka 7. i njime se uzimaju u obzir svi parametri navedeni u nastavku:

- (a) trošak financijske potpore za postizanje ciljeva punjenja, bez uzimanja u obzir troškova povezanih s ispunjavanjem eventualnih obveza u vezi sa strateškim skladištem;
- (b) količine plina potrebne za zadovoljavanje potražnje zaštićenih kupaca u skladu s člankom 6. stavkom 1.;
- (c) eventualna tehnička ograničenja, među ostalim i raspoloživi podzemni skladišni kapacitet, tehnički prekogranični transportni kapacitet i stope povlačenja.

[Ugovorne strane](#) obavješćuju [Tajništvo Energetske zajednice i Koordinacijsku skupinu za sigurnost opskrbe](#) o mehanizmu raspodjele opterećenja do 30. studenoga 2022.⁴ Ako se do tog datuma ne postigne dogovor o mehanizmu raspodjele opterećenja, [Ugovorne strane](#) koje nemaju podzemne sustave skladišta plina dokazuju usklađenost sa stavkom 1. i o tome obavješćuju [Tajništvo Energetske zajednice i Koordinacijsku skupinu za sigurnost opskrbe](#).

3. <...>

4. [Ugovorne strane](#) koje nemaju podzemne sustava skladišta plina mogu sudionicima na tržištu ili operatorima transportnih sustava, ovisno o slučaju, pružiti poticaje ili financijsku naknadu za izgubljene prihode ili za troškove koje su oni imali zbog toga što su poštovali svoje obveze skladištenja na temelju ovog članka, ako se takav gubitak ili takvi troškovi ne mogu pokriti prihodima, kako bi se osiguralo poštovanje njihove obveze skladištenja plina u drugim [Ugovornim stranama i/ili državama članicama](#) na temelju stavka 1. ili osigurala provedba mehanizma raspodjele opterećenja. Ako se poticaj ili financijska naknada financira naplaćivanjem pristojbe, ta se pristojba ne smije primjenjivati na prekogranične interkonekcijske točke.

5. Neovisno o stavku 1., ako [Ugovorna strana](#) ima podzemne sustave skladišta plina koji se nalaze na njezinu državnom području, a zbirni kapacitet tih sustava skladišta veći je od godišnje potrošnje plina te [Ugovorne strane](#), [Ugovorne strane](#) koje nemaju podzemne sustave skladišta plina koje imaju pristup tim skladištima:

- (a) osiguravaju da do 1. studenoga skladišne količine odgovaraju barem prosječnoj upotrebi skladišnog kapaciteta tijekom prethodnih pet godina koja se utvrđuje, među ostalim, uzimajući u obzir protoke tijekom sezone povlačenja tijekom prethodnih pet godina iz [Ugovornih strana](#) u kojima se sustavi skladišta nalaze; ili
- (b) dokazuju da je rezerviran skladišni kapacitet koji je jednak količini obuhvaćenoj obvezom iz točke (a).

Ako [Ugovorna strana](#) koja nema podzemne sustave skladišta plina može dokazati da je rezerviran skladišni kapacitet koji je jednak količini obuhvaćenoj obvezom iz prvog podstavka točke (a), primjenjuje se stavak 1.

⁴ Dva mjeseca od dana stupanja na snagu Odluke Ministarskog vijeća 2022/01/MC-EnC od 30. rujna 2022.

Obveza iz ovog stavka ograničena je na 15% prosječne godišnje potrošnje plina tijekom prethodnih pet godina u dotičnoj Ugovornoj strani.

6. <...>

Članak 6.d **Praćenje i izvršavanje**

1. Operatori sustavâ skladišta izvješćuju nadležno tijelo u svakoj Ugovornoj strani u kojoj se nalaze dotični podzemni sustavi skladišta plina i, ako je primjenjivo, subjekt koji je imenovala ta Ugovorna strana ('imenovani subjekt'), o razini punjenja kako slijedi:

(a) za 2022.: o svakom od prijelaznih ciljeva navedenih u Prilogu I.a; i

(b) od 2023.: kako je utvrđeno na temelju članka 6.a stavka 4.

2. Nadležno tijelo i, ako je primjenjivo, imenovani subjekt svake Ugovorne strane prate razine punjenja podzemnih sustava skladišta plina na svojem državnom području na kraju svakog mjeseca i bez nepotrebne odgode izvješćuju Tajništvo Energetske zajednice o rezultatima.

Tajništvo Energetske zajednice može, prema potrebi, pozvati Regulatorni odbor Energetske zajednice da pomogne u takvom praćenju.

3. Na temelju informacija koje je dostavilo nadležno tijelo i, ako je primjenjivo, imenovani subjekt svake Ugovorne strane, Tajništvo Energetske zajednice redovito izvješćuje Koordinacijsku skupinu za sigurnost opskrbe.

4. Koordinacijska skupina za sigurnost opskrbe pomaže Tajništvu Energetske zajednice u praćenju krivulja punjenja i ciljeva punjenja te izrađuje smjernice za Tajništvo Energetske zajednice o odgovarajućim mjerama za osiguravanje usklađenosti u slučaju da Ugovorne strane odstupe od krivulja punjenja ili ne postignu ciljeve punjenja.

5. Ugovorne strane poduzimaju potrebne mjere kako bi postigle krivulje punjenja i ciljeve punjenja te osigurale da sudionici na tržištu poštuju obveze skladištenja koje su potrebne za njihovo postizanje, među ostalim i uvođenjem dostatno odvraćajućih sankcija i novčanih kazni za te sudionike na tržištu.

Ugovorne strane bez odgode obavješćuju Tajništvo Energetske zajednice o mjerama izvršavanja poduzetima na temelju ovog stavka.

6. Ako se trebaju razmijeniti poslovno osjetljive informacije, Tajništvo Energetske zajednice može sazvati sastanke Koordinacijsku skupina za sigurnost opskrbe koji su ograničeni na Tajništvo Energetske zajednice i Ugovorne strane.

7. Razmijenjene informacije ograničene su na ono što je potrebno u svrhu praćenja usklađenosti s ovom Uredbom.

Tajništvo Energetske zajednice, nacionalna regulatorna tijela i Ugovorne strane čuvaju povjerljivost poslovno osjetljivih informacija primljenih u svrhu izvršavanja svojih obveza.

Članak 7. **Procjena rizika**

1. <...>

2. <...>

3. Nadležno tijelo svake **Ugovorne strane** provodi nacionalnu procjenu rizika (“nacionalna procjena rizika”) svih relevantnih rizika koji utječu na sigurnost opskrbe plinom. <...>

4. Procjene rizika iz stavaka 2. i 3. ovog članka provode se, ovisno o slučaju:

- (a) primjenom standarda iz članaka 5. i 6. U procjeni rizika opisuje se izračun formule $N - 1$ na nacionalnoj razini <...>. U procjenu rizika uključuju se i upotrijebljene pretpostavke, uključujući, prema potrebi, pretpostavke za izračun formule $N - 1$ na regionalnoj razini, te podaci potrebni za takav izračun. Izračun formule $N - 1$ na nacionalnoj razini mora biti popraćen simulacijom poremećaja najveće pojedinačne plinske infrastrukture uporabom hidrauličnog modeliranja za nacionalno područje te izračunom formule $N - 1$ uzimajući u obzir razinu plina u skladištima na 30% i 100% maksimalnog radnog kapaciteta;
- (b) uzimajući u obzir sve relevantne nacionalne i transnacionalne okolnosti, posebno veličinu tržišta, konfiguraciju mreže, stvarne protoke, uključujući izlazne protoke iz dotičnih **Ugovornih strana**, mogućnost fizičkih protoka plina u oba smjera, uključujući moguću potrebu za posljedičnim jačanjem transportnog sustava, postojanje proizvodnje i skladištenja ili terminala za UPP te ulogu plina u kombinacijama izvora energije, posebno u odnosu na centralizirano grijanje i proizvodnju električne energije te rad industrijskih postrojenja, kao i pitanja sigurnosti i kvalitete plina;
- (c) uzimajući u obzir različite scenarije iznimno visoke potražnje za plinom i poremećaja u opskrbi plinom, uzimajući u obzir povijest, vjerojatnost, razdoblje godine, učestalost i trajanje njihove pojave te procjenjujući vjerojatne posljedice tih scenarija, primjerice:
 - i. poremećaj u infrastrukturi važnoj za sigurnost opskrbe, posebno transportnoj infrastrukturi, skladištima ili terminalima za UPP, uključujući najveću plinsku infrastrukturu utvrđenu za izračun formule $N - 1$; i
 - ii. poremećaj u opskrbi koju provode opskrbljivači iz trećih zemalja te, prema potrebi, geopolitičke rizike;
- (d) utvrđivanjem interakcije i korelacije rizika <...> s drugim **Ugovornim stranama** <...> prema potrebi, među ostalim u odnosu na spojne plinovode, prekograničnu opskrbu, prekogranični pristup sustavima skladišta plina ili terminalima za UPP te dvosmjerni kapacitet;
- (e) uzimajući u obzir rizike povezane s kontrolom infrastrukture važne za sigurnost opskrbe plinom u mjeri kojoj bi ti rizici mogli uključivati, među ostalim, rizike od nedovoljnih ulaganja, ugrožavanje diversifikacije, zloupotrebu postojeće infrastrukture ili povrede prava **Energetske zajednice**;
- (f) uzimajući u obzir maksimalni kapacitet spojnog plinovoda na svakoj graničnoj ulaznoj i izlaznoj točki te različite razine punjenja u pogledu skladištenja;
- (g) uzimajući u obzir scenarije dugotrajnog poremećaja jednog izvora opskrbe.

5. <...> Nacionalne procjene rizika izrađuju se u skladu s relevantnim predloškom iz <...> Priloga V. **Ugovorne strane** mogu, prema potrebi, uključiti dodatne informacije. <...>

6. Poduzeća za prirodni plin, industrijski kupci plina, relevantne organizacije koje zastupaju interese kupaca iz kategorije kućanstvo i industrijskih kupaca plina te **Ugovorne strane** i nacionalna regulatorna tijela, ako ona nisu nadležna tijela, surađuju s nadležnim tijelima i dostavljaju im na zahtjev sve informacije potrebne za zajedničke i nacionalne procjene rizika kao što je **ENTSOG** simulacija scenarija poremećaja u opskrbi plinom i infrastrukturi na razini Unije provodena u skladu sa stavkom 1.

7. Ugovorne strane Tajništvu Energetske zajednice do 1. siječnja 2024. dostavljaju <...> nacionalne procjene rizika. Procjene rizika ažuriraju se svake četiri godine nakon toga, osim ako su zbog okolnosti potrebna češća ažuriranja. U procjenama rizika uzimaju se u obzir ostvareni napredak u ulaganjima potrebnima za zadovoljavanje infrastrukturnog standarda utvrđenog u članku 5. i pojedinačne poteškoće zemalja koje su se pojavile pri provedbi novih alternativnih rješenja. One se temelje i na iskustvu stečenom u simulacijama interventnih planova sadržanima u članku 10. stavku 3.

Članak 8.

Utvrđivanje planova prevencije i interventnih planova

1. Mjere za osiguravanje sigurnosti opskrbe plinom sadržane u planu prevencije i interventnom planu moraju biti jasno definirane, transparentne, proporcionalne, nediskriminirajuće i provjerljive i njima se ne smije neopravdano narušavati tržišno natjecanje ni djelotvorno funkcioniranje jedinstvenog stržišta plina, niti ugrožavati sigurnost opskrbe plinom drugih Ugovornih strana <...>.

2. Nadležno tijelo svake Ugovorne strane nakon savjetovanja s poduzećima za prirodni plin, relevantnim organizacijama koje zastupaju interese kupaca iz kategorije kućanstvo i industrijskih kupaca plina, uključujući proizvođače električne energije, operatorima prijenosnog sustava za električnu energiju te nacionalnim regulatornim tijelom, ako ono nije nadležno tijelo, utvrđuje sljedeće:

- (a) plan prevencije koji sadržava mjere potrebne za uklanjanje ili ublažavanje utvrđenih rizika, uključujući učinke mjera energetske učinkovitosti te mjera koje se odnose na potražnju sadržanih u <...> nacionalnim procjenama rizika, u skladu s člankom 9.;
- (b) interventni plan koji sadržava mjere koje treba poduzeti radi uklanjanja ili ublažavanja utjecaja poremećaja u opskrbi plinom u skladu s člankom 10.

3. <...>

4. Nadležna tijela redovito izvješćuju Koordinacijsku skupinu za sigurnost opskrbe o ostvarenom napretku u pogledu izrade i donošenja planova prevencije i interventnih planova. <...>

<...> Nadležna tijela osiguravaju redovito praćenje provedbe plana prevencije i interventnog plana.

Plan prevencije i interventni plan izrađuju se u skladu s predlošcima sadržanim u prilogima VI. i VII.

5. <...>

6. <...>

7. Planovi prevencije i interventni planovi objavljuju se i dostavljaju Tajništvu Energetske zajednice do 1. svibnja 2024. Tajništvo Energetske zajednice obavješćuje Koordinacijsku skupinu za sigurnost opskrbe o dostavi planova i objavljuje ih na internetskoj stranici Energetske zajednice.

Tajništvo Energetske zajednice ocjenjuje planove u roku od četiri mjeseca nakon što su ih nadležna tijela dostavila, uzimajući u obzir mišljenja iznesena u Koordinacijskoj skupini za sigurnost opskrbe.

8. Tajništvo Energetske zajednice izdaje mišljenje nadležnom tijelu zajedno s preporukom za preispitivanje plana prevencije ili interventnog plana ako vrijedi jedno ili više od sljedećeg:

- (a) nije djelotvoran za ublažavanje rizika utvrđenih u procjeni rizika;
- (b) nije u skladu s procijenjenim scenarijima rizika ili s planovima druge Ugovorne strane ili skupine za rizik;
- (c) nije u skladu sa zahtjevom utvrđenim u stavku 1. prema kojem se ne smije neopravdano narušavati tržišno natjecanje ni djelotvorno funkcioniranje jedinstvenog tržišta;
- (d) nije u skladu s odredbama ove Uredbe ili drugim odredbama prava Energetske zajednice.

9. U roku od tri mjeseca od dostave mišljenja Tajništva Energetske zajednice iz stavka 8. dotično nadležno tijelo dostavlja Tajništvu Energetske zajednice izmijenjeni plan prevencije ili interventni plan ili obavješćuje Tajništvo Energetske zajednice o razlozima zbog kojih se ne slaže s preporukama.

U slučaju neslaganja u vezi s elementima iz stavka 8. Tajništvo Energetske zajednice može u roku od četiri mjeseca od odgovora nadležnog tijela povući svoj zahtjev ili sazvati sastanak s nadležnim tijelom i, ako to smatra potrebnim, Koordinacijskom skupinom za sigurnost opskrbe kako bi ispitali problem. Tajništvo Energetske zajednice navodi detaljne razloge svojeg zahtjeva za izmjene plana prevencije ili interventnog plana. Dotično nadležno tijelo u potpunosti uzima u obzir detaljne razloge Tajništva Energetske zajednice.

Ako je to primjenjivo, dotično nadležno tijelo bez odgađanja mijenja plan prevencije ili interventni plan te objavljuje taj izmijenjeni plan.

Ako konačno stajalište dotičnog nadležnog tijela odstupa od detaljnih razloga Tajništva Energetske zajednice, to nadležno tijelo daje opravdanje svojeg stajališta i objavljuje ga, zajedno sa svojim stajalištem i detaljnim razlozima Tajništva Energetske zajednice, u roku od dva mjeseca od primitka detaljnih razloga Tajništva Energetske zajednice.

10. Za netržišne mjere donesene na dan ili nakon stupanja na snagu ove Uredbe, primjenjuje se postupak iz članka 9. stavaka 4., 6., 8. i 9.

11. Čuva se povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.

12. Planovi prevencije i interventni planovi izrađeni prije stupanja na snagu ove Uredbe, ažurirani u skladu s tom uredbom, ostaju na snazi dok prvi put ne budu utvrđeni planovi prevencije i interventni planovi navedeni u stavku 1. ovog članka.

Članak 9.

Sadržaj planova prevencije

1. Plan prevencije sadržava sljedeće:

- (a) rezultate procjene rizika i sažetak scenarija koji su uzeti u obzir, kako je navedeno u članku 7. stavku 4. točki (c);
- (b) definiciju zaštićenih kupaca i informacije opisane u članku 6. stavku 1. drugom podstavku;
- (c) mjere, količine i kapacitete potrebne kako bi se ispunili infrastrukturni standardi i standardi opskrbe plinom utvrđeni u člancima 5. i 6., uključujući, prema potrebi, razinu do koje se mjerama koje se odnose na potražnju može u dovoljnoj mjeri i pravodobno nadoknaditi poremećaj u opskrbi plinom kako je navedeno u članku 5. stavku 2., <...> potrebne količine plina po kategoriji zaštićenih kupaca i po scenariju kako je navedeno u članku 6. stavku 1. i sve povećane standarde opskrbe plinom, uključujući svako

obrazloženje kojim se pokazuje usklađenost s uvjetima utvrđenima u članku 6. stavka 2. <...>;

- (d) obveze određene poduzećima za prirodni plin, prema potrebi poduzećima za električnu energiju, i drugim relevantnim tijelima koje bi mogle utjecati na sigurnost opskrbe plinom, kao što su obveze kada je riječ o sigurnom radu plinskog sustava;
- (e) druge preventivne mjere namijenjene rješavanju rizika utvrđenih u procjeni rizika, kao što su mjere koje se odnose na potrebu poboljšanja spojnih plinovoda između susjednih **Ugovornih strana**, daljnjem poboljšanju energetske učinkovitosti i smanjenju potražnje za plinom te mogućnost diversifikacije putova i izvora opskrbe plinom te regionalne uporabe postojećih skladišnih kapaciteta i kapaciteta za UPP, prema potrebi, kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri održao kontinuitet opskrbe plinom svih kupaca;
- (f) informacije o gospodarskom učinku, djelotvornosti i učinkovitosti mjera sadržanih u planu, uključujući obveze iz točke (k);
- (g) opis učinaka mjera sadržanih u planu na funkcioniranje **jedinstvenog** energetskog tržišta te nacionalnih tržišta, uključujući obveze iz točke (k);
- (h) opis učinka mjera na okoliš i na kupce;
- (i) mehanizme koji će se upotrebljavati za suradnju s drugim **Ugovornim stranama**, uključujući mehanizme za pripremu i provedbu planova prevencije i interventnih planova;
- (j) informacije o postojećim i budućim spojnim plinovodima i infrastrukturi, uključujući one kojima se osigurava pristup unutarnjem tržištu, prekograničnim protocima i prekograničnom pristupu sustavima skladišta plina i terminalima za UPP te dvosmjernom kapacitetu, posebno u slučaju izvanrednog stanja;
- (k) informacije o svim obvezama javne usluge koje se odnose na sigurnost opskrbe plinom.

Kritične informacije u vezi s prvim podstavkom točkama (a), (c) i (d) koje bi, u slučaju njihova otkrivanja, mogle ugroziti sigurnost opskrbe plinom mogu se izostaviti.

2. <...>

3. Plan prevencije temelji se u prvom redu na tržišnim mjerama i njime se ne smije neopravdano opteretiti poduzeća za prirodni plin niti negativno utjecati na funkcioniranje **jedinstvenog** tržišta plina.

4. **Ugovorne strane**, a posebno njihova nadležna tijela, osiguravaju da su sve preventivne netržišne mjere, poput onih navedenih u Prilogu VIII., donesene **na dan ili nakon stupanja na snagu ove Uredbe**, neovisno o tome jesu li dio plana prevencije ili su naknadno donesene, u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 6. stavku 2. prvom podstavku.

5. Nadležno tijelo objavljuje svaku mjeru iz stavka 4. koja nije još uključena u plan prevencije i dostavlja **Tajništvu Energetske zajednice** opis svake takve mjere i njezin utjecaj na nacionalno tržište plina i, do mjere do koje je to moguće, na tržišta plina drugih **Ugovornih strana**.

6. U slučaju da **Tajništvo Energetske zajednice** ima dvojbe u pogledu usklađenosti mjere iz stavka 4. ovog članka s kriterijima iz članka 6. stavka 2. prvog podstavka, ona od dotične **Ugovorne strane** traži dostavu procjene učinka.

7. Procjena učinka u skladu sa stavkom 6. mora obuhvatiti najmanje sljedeće:

- (a) mogući učinak na razvoj nacionalnog tržišta plina i tržišno natjecanje na nacionalnoj razini;

- (b) mogući učinak na **jedinstveno** tržište plina;
- (c) mogući učinak na sigurnost opskrbe plinom susjednih **Ugovornih strana**, posebno u pogledu mjera kojima bi se mogla smanjiti likvidnost na regionalnim tržištima ili ograničiti protoci u susjedne **Ugovorne strane**;
- (d) troškove i koristi, procijenjene u odnosu na alternativne tržišne mjere;
- (e) procjenu nužnosti i proporcionalnosti u odnosu na moguće tržišne mjere;
- (f) procjenu osiguravaju li se mjerom jednake mogućnosti za sve sudionike na tržištu;
- (g) strategiju postupnog ukidanja, očekivano trajanje predviđene mjere i primjereni vremenski raspored preispitivanja.

Analizu navedenu u točkama (a) i (b) provodi nacionalno regulatorno tijelo. Procjenu učinka objavljuje nadležno tijelo i ona se dostavlja **Tajništvu Energetske zajednice**.

8. Ako **Tajništvo Energetske zajednice** na temelju procjene učinka smatra da bi se mjerom mogla ugroziti sigurnost opskrbe plinom drugih **Ugovornih strana** <...>, **izdaje mišljenje** u roku od četiri mjeseca od dostave procjene učinka u kojoj se traži, do mjere u kojoj je to potrebno, izmjena ili povlačenje te mjere.

Donesena mjera stupa na snagu tek <...> kada je izmijenjena u skladu s **mišljenjem Tajništva Energetske zajednice**.

Razdoblje od četiri mjeseca počinje dan nakon primitka potpune procjene učinka. To se razdoblje od četiri mjeseca može produljiti ako se s tim slože i **Tajništvo Energetske zajednice** i nadležno tijelo.

9. Ako **Tajništvo Energetske zajednice** na temelju procjene učinka smatra da mjera nije u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 6. stavku 2. prvom podstavku, <...> primjenjuje se postupak utvrđen u članku 8. <...> stavku 9.

<...>

10. Članak 8. stavak 9. primjenjuje se na sve mjere koje podliježu stavicima od 6. do 9. ovog članka.

11. Plan prevencije ažurira se svake četiri godine nakon **1. svibnja 2024.** ili češće ako je to potrebno zbog okolnosti ili ako ažuriranje zatraži **Tajništvo Energetske zajednice**. Ažurirani plan temelji se na ažuriranoj procjeni rizika i rezultatima ispitivanja provedenih u skladu s člankom 10. stavkom 3. Na ažurirani plan primjenjuje se članak 8.

Članak 10.

Sadržaj interventnih planova

1. Interventni plan ima sljedeća obilježja:
 - (a) temelji se na kriznim razinama navedenima u članku 11. stavku 1.;
 - (b) u njemu se definiraju uloga i odgovornosti poduzeća za prirodni plin, operatora prijenosnih sustava za električnu energiju kada je to relevantno i industrijskih kupaca plina, uključujući relevantne proizvođače električne energije, vodeći računa o različitoj mjeri u kojoj je svaki od njih pogođen u slučaju poremećaja u opskrbi plinom, te njihova interakcija s nadležnim tijelima i, prema potrebi, nacionalnim regulatornim tijelima na svakoj kriznoj razini navedenoj u članku 11. stavku 1.;

- (c) u njemu se definiraju uloga i odgovornosti nadležnih tijela i drugih tijela kojima su delegirane zadaće, kako je navedeno u članku 3. stavku 2., na svakoj kriznoj razini navedenoj u članku 11. stavku 1.;
- (d) njime se osigurava da poduzeća za prirodni plin i industrijski kupci plina, uključujući relevantne proizvođače električne energije, imaju dovoljno prilike za reakciju na krizne razine navedene u članku 11. stavku 1.;
- (e) u njemu se prema potrebi utvrđuju mjere i radnje koje se trebaju poduzeti u svrhu ublažavanja mogućeg učinka poremećaja u opskrbi plinom na centralizirano grijanje i opskrbu električnom energijom proizvedenom iz plina, među ostalim sagledavajući zajedno rad energetske sustava u sektoru električne energije i plina kada je to relevantno;
- (f) u njemu se utvrđuju detaljni postupci i mjere koje treba slijediti za krizne razine navedene u članku 11. stavku 1., uključujući odgovarajuće planove protoka informacija;
- (g) u njemu se imenuje krizni upravitelj i definira njegova uloga;
- (h) u njemu se utvrđuje doprinos tržišnih mjera rješavanju situacije na razini uzbunjivanja i ublažavanju situacije na razini izvanrednog stanja;
- (i) u njemu se utvrđuje doprinos netržišnih mjera koje su planirane ili će se provesti na razini izvanrednog stanja i ocjenjuje u kojoj je mjeri upotreba takvih netržišnih mjera nužna za rješavanje krize. Procjenjuju se učinci netržišnih mjera i definiraju postupci za njihovu provedbu. Netržišne mjere upotrebljavaju se samo kada se opskrba više ne može osigurati isključivo tržišnim mehanizmima, a posebno opskrba zaštićenih kupaca <...>;
- (j) u njemu se opisuju mehanizmi koji se upotrebljavaju za suradnju s drugim **Ugovornim stranama** u slučaju kriznih razina navedenih u članku 11. stavku 1. te aranžmani razmjene informacija među nadležnim tijelima;
- (k) u njemu se detaljno utvrđuju obveze izvješćivanja koje poduzeća za prirodni plin, a prema potrebi i poduzeća za električnu energiju, moraju ispunjavati na razini uzbunjivanja i razini izvanrednog stanja;
- (l) u njemu se opisuju tehnički ili pravni aranžmani na snazi kojima se sprečava da kupci koji su povezani na plinsku distribucijsku ili transportnu mrežu, ali nisu zaštićeni kupci, neopravdano troše plin;
- (m) <...>
- (n) <...>
- (o) u njemu se utvrđuje popis unaprijed definiranih postupaka za osiguravanje raspoloživosti plina u slučaju izvanrednog stanja, uključujući trgovačke sporazume između stranaka koje sudjeluju u tim postupcima i mehanizme naknade za poduzeća za prirodni plin prema potrebi, vodeći računa o povjerljivosti osjetljivih podataka. <...>

Kako bi se spriječila neopravdana potrošnja plina tijekom izvanrednog stanja, kako je navedeno u prvom podstavku točki (l), ili tijekom primjene mjera iz članka 11. stavka 3. <...>, nadležno tijelo dotične **Ugovorne strane** obavješćuje kupce koji nisu zaštićeni kupci da su dužni prekinuti ili smanjiti svoju potrošnju plina bez stvaranja tehnički nesigurnih situacija.

2. Interventni plan ažurira se svake četiri godine nakon **1. svibnja 2024.** ili češće ako je to potrebno zbog okolnosti ili ako ažuriranje zatraži **Tajništvo Energetske zajednice**. Ažurirani plan temelji se na ažuriranoj procjeni rizika i rezultatima ispitivanja provedenih u skladu sa stavkom 3. ovog članka. Na ažurirani plan primjenjuje se članak 8. stavci od 4. do 11.

3. Mjere, radnje i postupci sadržani u interventnom planu ispituju se najmanje jedanput između ažuriranja svake četiri godine iz stavka 2. Kako bi ispitalo interventni plan, nadležno tijelo provodi simulacije scenarija visokog i srednjeg učinka te odgovora u stvarnom vremenu u skladu s tim interventnim planom. Nadležno tijelo predstavlja rezultate ispitivanja [Koordinacijskoj skupini za sigurnost opskrbe](#).

4. Interventnim planom osigurava se održavanje prekograničnog pristupa infrastrukturi u skladu s Uredbom (EZ) br. 715/2009, [kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC](#), u mjeri u kojoj je to moguće s tehničkog i sigurnosnog aspekta u slučaju izvanrednog stanja i njime se ne smije uvesti ni jedna mjera kojom se neopravdano ograničava protok plina preko granica.

Članak 11. **Proglašenje krize**

1. Tri su sljedeće glavne krizne razine:

- (a) razina ranog upozoravanja (“rano upozoravanje”): ako postoje konkretne, ozbiljne i pouzdane informacije o tome da bi mogao nastupiti događaj koji može uzrokovati znatno pogoršanje stanja opskrbe plinom i da može izazvati aktiviranje razine uzbunjivanja ili razine izvanrednog stanja; razina ranog upozoravanja može se aktivirati mehanizmom ranog upozoravanja;
- (b) razina uzbunjivanja (“uzbunjivanje”): u slučaju poremećaja u opskrbi plinom ili iznimno visoke potražnje za plinom čija je posljedica znatno pogoršanje stanja opskrbe plinom, ali se tržište još uvijek može nositi s tim poremećajem odnosno potražnjom bez potrebe za pribjegavanjem netržišnim mjerama;
- (c) razina izvanrednog stanja (“izvanredno stanje”): u slučaju iznimno visoke potražnje za plinom, znatnog poremećaja u opskrbi plinom ili drugog znatnog pogoršanja stanja opskrbe plinom te u slučaju da su provedene sve relevantne tržišne mjere, ali opskrba plinom nije dostatna za zadovoljenje preostale potražnje za plinom, tako da se dodatno moraju uvesti i netržišne mjere, posebno s ciljem zaštite opskrbe zaštićenih kupaca plinom u skladu s člankom 6.

2. Kada nadležno tijelo proglasi jednu od kriznih razina iz stavka 1., ono o tome odmah obavješćuje [Tajništvo Energetske zajednice](#) i nadležna tijela [Ugovornih strana](#) s kojima je [Ugovorna strana](#) tog nadležnog tijela izravno povezana te im dostavlja sve potrebne informacije, posebno informacije o radnjama koje namjerava poduzeti. <...>

3. <...>

4. Kada nadležno tijelo proglasi izvanredno stanje, ono postupa u skladu s unaprijed definiranim postupkom utvrđenim u svojem interventnom planu i o tome odmah obavješćuje [Tajništvo Energetske zajednice](#) i <...> nadležna tijela [Ugovornih strana](#) s kojima je [Ugovorna strana](#) tog nadležnog tijela izravno povezana, a posebno o radnjama koje namjerava poduzeti. Nadležno tijelo može u opravdanim iznimnim okolnostima poduzeti radnje kojima se odstupa od interventnog plana. Nadležno tijelo odmah obavješćuje [Tajništvo Energetske zajednice](#) i <...> nadležna tijela [Ugovornih strana](#) s kojima je [Ugovorna strana](#) tog nadležnog tijela izravno povezana o svakoj takvoj radnji te daje obrazloženje za to odstupanje.

5. Operator transportnog sustava osigurava da, u slučaju proglašenja izvanrednog stanja u susjednoj [Ugovornoj strani](#), kapacitet na točkama međusobnog povezivanja s tom [Ugovornom stranom](#), bez obzira na to je li stalan ili prekidiv te je li rezerviran prije ili tijekom izvanrednog stanja, ima prvenstvo nad konkurentnim kapacitetom na izlaznim točkama u sustave skladišta plina. Korisnik sustava kapaciteta s prvenstvom odmah plaća pravičnu naknadu korisniku

sustava stalnog kapaciteta za financijske gubitke nastale kao rezultat davanja prednosti, uključujući proporcionalnu naknadu za trošak prekida stalnog kapaciteta. Postupak određivanja i plaćanja naknade ne smije utjecati na provedbu pravila prvenstva.

6. [Ugovorne strane](#) i, posebno, nadležna tijela osiguravaju sljedeće:

- (a) da se ne uvode mjere kojima bi se u bilo kojem trenutku neopravdano ograničio protok plina unutar [jedinog tržišta](#);
- (b) da se ne uvode mjere kojima bi se moglo ozbiljno ugroziti stanje opskrbe plinom u drugoj [Ugovornoj strani](#); i
- (c) da se održava prekogranični pristup infrastrukturi u skladu s Uredbom (EZ) br. 715/2009, [kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC](#), u mjeri u kojoj je to moguće s tehničkog i sigurnosnog aspekta, u skladu s interventnim planom.

7. Tijekom izvanrednog stanja i na temelju opravdanih razloga [Ugovornih strana](#) može, na zahtjev relevantnog operatora prijenosnog sustava za električnu energiju ili transportnog sustava za plin, odlučiti dati prednost u opskrbi plinom određenim kritičnim elektranama na plin umjesto određenim kategorijama zaštićenih kupaca ako bi manjak opskrbe plinom takvih kritičnih elektrana na plin:

- (a) mogao rezultirati ozbiljnom štetom za funkcioniranje sustava električne energije; ili
- (b) ometao proizvodnju i/ili transport plina.

[Ugovorne strane](#) temelje svaku takvu mjeru na procjeni rizika.

Kritične elektrane na plin, kako su navedene u prvom podstavku, jasno se utvrđuju zajedno s mogućim količinama plina koje bi podlijegale takvoj mjeri i bile uključene u regionalna poglavlja planova prevencije i interventnih planova. Njihovo se utvrđivanje provodi u bliskoj suradnji s operatorima prijenosnog sustava za električnu energiju i transportnog sustava za plin dotične [Ugovorne strane](#).

8. [Tajništvo Energetske zajednice](#) što prije, a u svakom slučaju u roku od pet dana od primitka obavijesti iz stavka 2. od nadležnog tijela, provjerava je li proglašenje izvanrednog stanja opravdano u skladu sa stavkom 1. točkom (c), odgovaraju li poduzete mjere u najvećoj mogućoj mjeri postupcima navedenima u interventnom planu, predstavljaju li te mjere neopravdano opterećenje za poduzeća za prirodni plin te jesu li u skladu sa stavkom 6. [Tajništvo Energetske zajednice](#) može na zahtjev drugog nadležnog tijela, poduzeća za prirodni plin ili na vlastitu inicijativu zahtijevati da nadležno tijelo izmijeni te mjere ako su one u suprotnosti s uvjetima iz prve rečenice ovog stavka. [Tajništvo Energetske zajednice](#) također može zahtijevati da nadležno tijelo proglasi prestanak izvanrednog stanja ako zaključi da proglašenje izvanrednog stanja nije opravdano ili je prestalo biti opravdano u skladu sa stavkom 1. točkom (c).

Nadležno tijelo u roku od tri dana od dostave zahtjeva [Tajništva Energetske zajednice](#) mijenja te mjere i o tome obavješćuje [Tajništvo Energetske zajednice](#) ili je obavješćuje o razlozima zbog kojih se ne slaže sa zahtjevom. [Tajništvo Energetske zajednice](#) u potonjem slučaju može u roku od tri dana od obavijesti izmijeniti ili povući svoj zahtjev ili sazvati sastanak s nadležnim tijelom odnosno, prema potrebi, dotičnim nadležnim tijelima i, ako to smatra potrebnim, [Koordinacijskom skupinom za sigurnost opskrbe](#) kako bi ispitali problem. [Tajništvo Energetske zajednice](#) navodi detaljne razloge za svoj zahtjev za izmjenu radnje. Nadležno tijelo u potpunosti uzima u obzir stajalište [Tajništva Energetske zajednice](#). Ako konačna odluka nadležnog tijela odstupa od stajališta [Tajništva Energetske zajednice](#), nadležno tijelo navodi razloge za svoju odluku.

9. Kada nadležno tijelo proglasi prestanak jedne od kriznih razina iz stavka 1., ono obavješćuje [Tajništvo Energetske zajednice](#) i nadležna tijela [Ugovornih strana](#) s kojima je [Ugovorna strana](#) tog nadležnog tijela izravno povezana.

Članak 12.

Odgovori na izvanredno stanje na regionalnoj razini i razini Unije

<...>

Članak 13.

Solidarnost

<...>

Članak 14.

Razmjena informacija

1. Ako je [Ugovorna strana](#) proglasila jednu od kriznih razina iz članka 11. stavka 1., dotična poduzeća za prirodni plin svakodnevno nadležnom tijelu dotične [Ugovorne strane](#) na raspolaganje stavljaju osobito sljedeće informacije:

- (a) dnevna predviđanja potražnje za plinom i opskrbe plinom za sljedeća tri dana u milijunima kubičnih metara po danu (mil. m³/dan);
- (b) dnevni protok plina na svim prekograničnim ulaznim i izlaznim točkama te svim točkama priključenja proizvodnog postrojenja, sustava skladišta plina ili terminala za UPP na mrežu, u milijunima kubičnih metara po danu (mil. m³/dan);
- (c) razdoblje, izraženo u danima, tijekom kojeg se očekuje da će biti moguće osigurati opskrbu zaštićenih kupaca plinom.

2. <...>

3. Nakon izvanrednog stanja nadležno tijelo iz stavka 1. što je prije moguće, a najkasnije šest tjedana nakon ukidanja izvanrednog stanja, dostavlja [Tajništvu Energetske zajednice](#) detaljnu procjenu izvanrednog stanja i djelotvornosti provedenih mjera, uključujući procjenu gospodarskog učinka izvanrednog stanja, učinka na sektor električne energije i pomoći koju su <...> [Ugovorne strane](#) pružile ili primile. Ta se ocjena stavlja na raspolaganje [Koordinacijskoj skupini za sigurnost opskrbe](#) i uzima se u obzir kod izrade ažuriranih planova prevencije i interventnih planova.

[Tajništvo Energetske zajednice](#) analizira ocjene nadležnih tijela i obavješćuje [Ugovorne strane](#), [Ministarsko vijeće](#) i [Koordinacijsku skupinu za sigurnost opskrbe](#) o rezultatima svoje analize u zbirnom obliku.

4. Nadležno tijelo najteže pogođene [Ugovorne strane](#) može u opravdanim okolnostima, neovisno o proglašenju izvanrednog stanja, tražiti od poduzeća za prirodni plin da mu dostave informacije iz stavka 1. ili dodatne informacije potrebne za procjenu ukupnog stanja opskrbe plinom u toj [Ugovornoj strani](#) ili drugim državama članicama i [Ugovornim stranama](#), uključujući informacije iz ugovora, izuzev informacija o cijeni. [Tajništvo Energetske zajednice](#) može od nadležnih tijela zatražiti informacije koje su dostavila poduzeća za prirodni plin u skladu s ovim stavkom, pod uvjetom da iste informacije već nisu bile dostavljene [Tajništvu Energetske zajednice](#).

5. <...>

6. Da bi nadležna tijela i [Tajništvo Energetske zajednice](#) mogli procijeniti stanje sigurnosti opskrbe plinom na nacionalnoj <...> razini <...>, svako poduzeće za prirodni plin dostavlja:
- (a) dotičnom nadležnom tijelu sljedeće podatke o ugovorima o opskrbi plinom s prekograničnom dimenzijom i trajanja duljeg od jedne godine koje je sklopilo radi nabave plina:
 - i. trajanje ugovora;
 - ii. godišnje ugovorene količine;
 - iii. maksimalne ugovorene dnevne količine u slučaju uzbunjivanja ili izvanrednog stanja;
 - iv. ugovorene točke isporuke;
 - v. minimalne dnevne i mjesečne količine plina;
 - vi. uvjete za prekid isporuke plina.
 - vii. naznaku toga je li ugovor pojedinačno ili zajedno s ugovorima s istim opskrbljivačem ili njegovim povezanim društvima jednak pragu od 28% ili ga prelazi, kako je navedeno u stavku 6. točki (b), u najteže pogođenoj [Ugovornoj strani](#).
 - (b) nadležnom tijelu najteže pogođene [Ugovorne strane](#), odmah nakon njihova sklapanja ili izmjene, svoje ugovore o opskrbi plinom trajanja duljeg od jedne godine koji su sklopljeni ili izmijenjeni [na dan ili nakon stupanja na snagu ove Uredbe](#), a kojima se pojedinačno ili zajedno sa svojim ugovorima s istim opskrbljivačem ili njegovim povezanim društvima osigurava 28% ili više godišnje potrošnje plina u toj državi članici, koju treba izračunati prema najnovijim dostupnim podacima. Usto, poduzeća za prirodni plin do [1. siječnja 2024.](#) priopćuju nadležnom tijelu sve postojeće ugovore koji ispunjavaju iste uvjete. Obveza priopćivanja ne obuhvaća informacije o cijeni i ne primjenjuje se na izmjene koje se odnose samo na cijenu plina. Obveza priopćivanja primjenjuje se i na sve trgovačke sporazume koji su relevantni za izvršenje ugovora o opskrbi plinom, isključujući informacije o cijeni.

Nadležno tijelo [Tajništvu Energetske zajednice](#) dostavlja podatke iz prvog podstavka točke (a) u anonimiziranom obliku. U slučaju sklapanja novih ugovora ili izmjena postojećih ugovora, čitav skup podataka dostavlja se do kraja rujna relevantne godine. Ako nadležno tijelo ima dvojbe u vezi s time ugrožava li se određenim ugovorom dobivenim u skladu s prvim podstavkom točkom (b) sigurnost opskrbe plinom u nekoj [Ugovornoj strani](#) <...>, ono ugovor priopćuje [Tajništvu Energetske zajednice](#).

7. U okolnostima opravdanim potrebom za jamčenjem transparentnosti ključnih ugovora o opskrbi plinom relevantnih za sigurnost opskrbe plinom i ako nadležno tijelo najteže pogođene [Ugovorne strane](#) ili [Tajništvo Energetske zajednice](#) smatra da bi se ugovorom o opskrbi plinom mogla ugroziti sigurnost opskrbe plinom u [Ugovornoj strani](#) <...>, nadležno tijelo [Ugovorne strane](#) ili [Tajništvo Energetske zajednice](#) može zatražiti od poduzeća za prirodni plin da dostavi ugovor, isključujući informacije o cijeni, radi procjene njegova učinka na sigurnost opskrbe plinom. Zahtjev mora biti obrazložen i može obuhvaćati i pojedinosti o bilo kojim drugim trgovačkim sporazumima koji su relevantni za izvršenje ugovora o opskrbi plinom, isključujući informacije o cijeni. Obrazloženje mora uključivati proporcionalnost administrativnih opterećenja povezanih s time.

8. Nadležna tijela koja primaju informacije na temelju stavka 6. točke (b) ili stavka 7. ovog članka procjenjuju primljene informacije za potrebe sigurnosti opskrbe plinom u roku od tri mjeseca i dostavljaju rezultate svoje procjene [Tajništvu Energetske zajednice](#).

9. Nadležno tijelo kod izrade procjene rizika, plana prevencije i interventnog plana ili njihovih ažuriranja uzima u obzir informacije zaprimljene u skladu s ovim člankom. [Tajništvo Energetske zajednice](#) može donijeti mišljenje kojim nadležnom tijelu predlaže da izmijeni procjene rizika ili planove na temelju informacija zaprimljenih u skladu s ovim člankom. Dotično nadležno tijelo preispituje procjenu rizika i planove na koje se odnosi taj zahtjev u skladu s postupkom utvrđenim u članku 8. stavku 9.

10. [Ugovorne strane](#) do **1. srpnja 2024.** utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja stavaka 6. ili 7. ovog članka koja počine poduzeća za prirodni plin i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

11. Za potrebe ovog članka, “najteže pogođena [Ugovorna strana](#)” znači [Ugovorna strana](#) u kojoj se odvija većina prodaje plina ugovorne stranke određenog ugovora ili u kojoj ta stranka ima najviše kupaca.

12. Svi ugovori ili informacije iz ugovora primljeni na osnovi stavaka 6. i 7. te odgovarajuće procjene koje provode nadležna tijela ili [Tajništvo Energetske zajednice](#) ostaju povjerljivi. Nadležna tijela i [Tajništvo Energetske zajednice](#) osiguravaju potpunu povjerljivost.

Članak 15. **Čuvanje poslovne tajne**

1. Bilo kakve komercijalno osjetljive informacije koje su zaprimljene, razmijenjene ili prosljeđene u skladu s člankom 14. stavcima od 4. do 8. te člankom 18., osim rezultata procjena iz članka 14. stavaka 3. i 5., smatraju se povjerljivima i podliježu uvjetima čuvanja poslovne tajne utvrđenima u ovom članku.

2. Obveza čuvanja poslovne tajne primjenjuje se na sljedeće osobe koje primaju povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom:

- (a) osobe koje rade ili su radile u [Tajništvu Energetske zajednice](#);
- (b) revizore i stručnjake kojima je [Tajništvo Energetske zajednice](#) davalo upute;
- (c) osobe koje rade ili su radile za nadležna tijela i nacionalna regulatorna tijela ili druga relevantna tijela;
- (d) revizore i stručnjake kojima su nadležna tijela i nacionalna regulatorna tijela ili druga relevantna tijela davala upute.

3. Ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene kaznenim pravom, drugim odredbama ove Uredbe ili drugim relevantnim [nacionalnim ili pravom Energetske zajednice](#), povjerljive informacije koje su osobe iz stavka 2. zaprimile tijekom obavljanja svojih dužnosti ne smiju se otkriti nijednoj drugoj osobi ni tijelu, osim u sažetom ili zbirnom obliku u kojem nije moguće identificirati pojedinačnog sudionika na tržištu ili tržište.

4. Ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene kaznenim pravom, [Tajništvo Energetske zajednice](#), nadležna tijela i nacionalna regulatorna tijela, organi ili osobe koji primaju povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom mogu se povjerljivim informacijama koristiti samo u obavljanju svojih dužnosti i za izvršavanje svojih funkcija. Druga tijela, organi ili osobe mogu se tim informacijama koristiti u svrhu u koju su im one dostavljene ili u kontekstu administrativnih ili sudskih postupaka koji se izričito odnose na izvršavanje njihovih funkcija.

Članak 16.
Suradnja s Ugovornim stranama Energetske zajednice

<...>

Članak 17.
Praćenje koje provodi Tajništvo Energetske zajednice

Tajništvo Energetske zajednice kontinuirano prati mjere za sigurnost opskrbe plinom u Ugovornim stranama i redovito izvješćuje Koordinacijsku skupinu za sigurnost opskrbe, Stalnu skupinu na visokoj razini i Ministarsko vijeće.

<...>

Članak 17.a
Izvješćivanje <...>

1. Tajništvo Energetske zajednice do 1. lipnja 2023., a nakon toga jednom godišnje, podnosi izvješća Ministarskom vijeću koja sadržavaju:

- (a) pregled mjera koje su Ugovorne strane poduzele kako bi ispunile obveze skladištenja;
- (b) pregled vremena potrebnog za postupak certificiranja utvrđen u članku 3.a Uredbe (EZ) br. 715/2009, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (c) pregled mjera koje je zatražilo Tajništvo Energetske zajednice kako bi se osigurala usklađenost s krivuljama punjenja i ciljevima punjenja;
- (d) analizu mogućih učinaka ove Uredbe na cijene plina i potencijalne uštede plina u vezi s člankom 6.b stavkom 4.

Članak 18.
Obavješćivanje

Procjena rizika, planovi prevencije, interventni planovi i svi drugi dokumenti dostavljaju se Tajništvu Energetske zajednice elektroničkim putem <...>.

Sva korespondencija u vezi s obavješćivanjem obavlja se elektroničkim putem.

Članak 18.a
Postupak odbora

<...>

Članak 19.
Izvršavanje delegiranja ovlasti

<...>

Članak 20.
Odstupanje

1. Ova se Uredba ne primjenjuje na [Kosovo](#)⁵ i [Crnu Goru](#) dokle god na njihovu državnom području ne bude opskrbe plinom. [Kosovo](#)* i [Crna Gora](#) moraju u sljedećem roku, čije računanje počinje datumom prve isporuke plina na njihovo državno područje, ispuniti obveze utvrđene u odredbama navedenima u nastavku te se odlučiti za mogućnosti koje su im na raspolaganju na temelju tih odredaba:

- (a) za članak 2. točku 5., članak 3. stavak 2., članak 7. stavak 5. i članak 14. stavak 6. točku (a): 12 mjeseci;
- (b) za članak 6. stavak 1.: 18 mjeseci;
- (c) za članak 8. stavak 7.: 24 mjeseca;
- (d) za članak 5. stavak 4.: 36 mjeseci;
- (e) za članak 5. stavak 1.: 48 mjeseci.

Radi ispunjenja obveze iz članka 5. stavka 1. [Kosovo](#)* i [Crna Gora](#) mogu primijeniti odredbe sadržane u članku 5. stavku 2., među ostalim primjenom netržišnih mjera koje se odnose na potražnju.

2. <...>

3. <...>

4. Članci od 6.a do 6.d ne primjenjuju se na [Crnu Goru](#), [Kosovo](#)* i [Gruziju](#) sve dok te [Ugovorne strane](#) nisu izravno povezane s plinskim međusobno povezanim sustavom bilo koje druge [Ugovorne strane](#).

Članak 21.
Stavljanje izvan snage⁶

Odluka 2007/06/MC-EnC od 18. prosinca 2007. o provedbi Direktive 2005/89/EZ, Direktive 2004/67/EZ i Uredbe (EZ) br. 1775/2005 stavlja se izvan snage.

<...>

Članak 22.
Stupanje na snagu⁷

Ova Uredba stupa na snagu danom donošenja. Upućena je Ugovornim stranama i institucijama Energetske zajednice.

<...>

Članak 2., točke od 27. do 31., članci od 6.a do 6.d, <...> članak 17.a, <...> članak 20. stavak 4. i [prilog I.a](#) <...> primjenjuju se do 31. prosinca 2025.

⁵ Ovaj naziv ne prejudicira status i u skladu je s Rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1244 i Mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

⁶ Sljedeći tekst odgovara članku 5. Odluke Ministarskog vijeća 2021/15/MC-EnC.

⁷ Sljedeći tekst odgovara članku 6. Odluke Ministarskog vijeća 2021/15/MC-EnC i članku 3. stavku 6. Odluke Ministarskog vijeća 2022/01/MC-EnC.

Članak 23.
Revizija⁸

Funkcioniranje pravila i postupaka utvrđenih ovom Uredbom preispituje Tajništvo Energetske zajednice do 2024. godine. Uzimajući u obzir reviziju, Europska komisija može predložiti izmjene i dopune uključujući korake za daljnju integraciju Ugovornih strana u primjenjive mehanizme sigurnosti opskrbe i solidarnosti unutar Europske unije.

⁸ Sljedeći tekst odgovara članku 4. stavku 17. Odluke Ministarskog vijeća 2021/15/MC-EnC.

PRILOG I.
REGIONALNA SURADNJA

<...>

PRILOG I.a ⁽¹⁾

Krivulja punjenja s prijelaznim ciljevima i ciljem punjenja za 2022. za Ugovorne strane koje imaju podzemne sustave skladišta plina.

Ugovorna strana	Prijelazni cilj 1. rujna	Prijelazni cilj 1. listopada	Cilj punjenja 1. studenoga
RS	60%	70%	80%
UA	60%	70%	80%

Za *Ugovorne strane* obuhvaćene člankom 6.a stavkom 2. proporcionalni prijelazni cilj izračunava se množenjem vrijednosti navedene u tablici s granicom od 35% i dijeljenjem rezultata s 80%.

⁽¹⁾ Ovaj Prilog podliježe proporcionalnim obvezama svake *Ugovorne strane* u skladu s ovom Uredbom, a posebno člancima 6.a, 6.b i 6.c.

PRILOG II.

IZRAČUN FORMULE N – 1

1. Definicija formule N – 1

Formulom N – 1 opisuje se sposobnost tehničkog kapaciteta plinske infrastrukture da zadovolji ukupnu potražnju za plinom u izračunanom području u slučaju poremećaja najveće pojedinačne plinske infrastrukture u danu iznimno visoke potražnje za plinom kakva se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina.

Plinska infrastruktura obuhvaća mrežu za transport plina, uključujući spojne plinovode i proizvodna postrojenja, terminale za UPP i sustave skladišta plina povezane s izračunanim područjem.

Tehnički kapacitet sve preostale raspoložive plinske infrastrukture u slučaju poremećaja najveće pojedinačne plinske infrastrukture odgovara najmanje ukupnoj dnevnoj potražnji za plinom izračunanog područja u danu iznimno visoke potražnje za plinom kakva se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina.

Rezultati dobiveni formulom N – 1, kako su izračunani u nastavku, moraju iznositi najmanje 100%.

2. Metoda izračuna formule N – 1

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100, N - 1 \geq 100\%$$

Parametri koji se upotrebljavaju za izračun moraju biti jasno opisani i opravdani.

Za izračun EP_m dostavljaju se detaljni popis ulaznih točaka i njihovi pojedinačni kapaciteti.

3. Definicije parametara formule N – 1

“Izračunano područje” znači geografsko područje za koje se izračunava formula N – 1, kako ga je odredilo nadležno tijelo.

Definicija koja se odnosi na potražnju

“ D_{max} ” znači ukupna dnevna potražnja za plinom (u mil. m^3 /dan) izračunanog područja u danu iznimno visoke potražnje za plinom kakva se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina.

Definicije koje se odnose na ponudu

“ EP_m ”: tehnički kapacitet ulaznih točaka (u mil. m^3 /dan), osim proizvodnih postrojenja, terminala za UPP i sustava skladišta plina obuhvaćenih parametrima P_m , UPP_m i S_m , znači zbroj tehničkog kapaciteta svih graničnih ulaznih točaka koje mogu isporučiti plin u izračunano područje.

“ P_m ”: najveći tehnički proizvodni kapacitet (u mil. m^3 /dan) znači zbroj najvećeg tehničkog dnevnog proizvodnog kapaciteta svih postrojenja za proizvodnju plina koji se može dopremiti do ulaznih točaka u izračunanom području.

“ S_m ”: najveći tehnički kapacitet dobave iz skladišta (u mil. m^3 /dan) znači zbroj najvećeg tehničkog dnevnog kapaciteta povlačenja svih sustava skladišta plina koji se može dopremiti do ulaznih točaka izračunanog područja, uzimajući u obzir njihova fizička svojstva.

“ UPP_m ”: najveći tehnički kapacitet terminala za UPP (u mil. m^3 /dan) znači zbroj najvećeg tehničkog dnevnog kapaciteta otpreme svih terminala za UPP u izračunanom području, uzimajući u obzir kritične elemente kao što su pražnjenje, pomoćne usluge, privremeno skladištenje i ponovno uplinjavanje UPP-a te tehnički kapacitet otpreme u sustav.

“ I_m ” znači tehnički kapacitet najveće pojedinačne plinske infrastrukture (u mil. m^3 /dan) s najvećim kapacitetom opskrbe izračunanog područja. Više plinskih infrastruktura povezanih sa zajedničkom *upstream* ili *downstream* infrastrukturom koje se ne mogu odvojeno koristiti smatraju se jednom pojedinačnom plinskom infrastrukturom.

4. Izračun formule N – 1 primjenom mjera koje se odnose na potražnju

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max} - D_{eff}} \times 100, N - 1 \geq 100\%$$

Definicija koja se odnosi na potražnju

“ D_{eff} ” znači dio (u mil. m^3 /dan) parametra D_{max} koji se u slučaju poremećaja u opskrbi plinom može dostatno i na vrijeme pokriti tržišnim mjerama koje se odnose na potražnju u skladu s člankom 9. stavkom 1. točkom (c) i člankom 5. stavkom 2.

5. <...>

PRILOG III.

STALNI DVOSMJERNI KAPACITET

1. Za provedbu odredaba navedenih u ovom Prilogu nacionalno regulatorno tijelo može djelovati kao nadležno tijelo ako tako odluči dotična Ugovorna strana.

Međudržavni spojni plinovodi koji su u funkciji na dan kada je ova Uredba stupila na snagu između Srbije i Bosne i Hercegovine izuzeti su od obveze omogućavanja stalnog fizičkog kapaciteta za transport plina u oba smjera za stalni dvosmjerni kapacitet za suprotni smjer ("fizički kapacitet za protok u suprotnom smjeru") prema ovoj Uredbi.

2. Kako bi omogućili ili povećali dvosmjerni kapacitet spojnog plinovoda ili ostvarili ili produljili izuzeće od te obveze, operatori transportnog sustava s obje strane spojnog plinovoda, nakon savjetovanja sa svim operatorima transportnog sustava kojih bi se to moglo ticati, svojim nadležnim tijelima ("dotična nadležna tijela") i regulatornim tijelima ("dotična regulatorna tijela") dostavljaju sljedeće:
 - (a) prijedlog kojim će se omogućiti stalni fizički kapacitet za transport plina u oba smjera za stalni dvosmjerni kapacitet za suprotni smjer ("fizički kapacitet za protok u suprotnom smjeru"); ili
 - (b) zahtjev za izuzeće od obveze omogućivanja dvosmjernog kapaciteta.

Operatori transportnog sustava nastoje podnijeti zajednički prijedlog ili zahtjev za izuzeće. U slučaju prijedloga za omogućivanje dvosmjernog kapaciteta operatori transportnog sustava mogu podnijeti utemeljeni prijedlog za prekograničnu raspodjelu troškova. To se podnošenje obavlja najkasnije 1. veljače 2024. za sve spojne plinovode koji su postojali na dan 25. studenog 2021. i nakon dovršetka faze studije izvedivosti, ali prije početka faze izvedbenog tehničkog projekta za nove spojne plinovode.

3. Po primitku prijedloga ili zahtjeva za izuzeće dotična nadležna tijela bez odgađanja se o tom prijedlogu ili zahtjevu za izuzeće savjetuju s nadležnim tijelima i nacionalnim regulatornim tijelima, ako ona nisu nadležna tijela, Ugovorne strane koja bi mogla, u skladu s procjenom rizika, imati koristi od kapaciteta za protok u suprotnom smjeru, Regulatornim odborom Energetske zajednice i Tajništvom Energetske zajednice. Tijela s kojima je provedeno savjetovanje mogu izdati mišljenje u roku od četiri mjeseca od primitka zahtjeva za savjetovanje.
4. Dotična regulatorna tijela u roku od šest mjeseci od primitka zajedničkog prijedloga, u skladu s člankom 5. stavcima 6. i 7., nakon savjetovanja s dotičnim promicateljima projekta donose koordinirane odluke o prekograničnoj raspodjeli troškova ulaganja koje snosi svaki operator transportnog sustava tog projekta. Ako dotična regulatorna tijela ne postignu dogovor u tom roku, ona o tome bez odgađanja obavješćuju dotična nadležna tijela.
5. Dotična nadležna tijela donose koordiniranu odluku na temelju procjene rizika, informacija iz članka 5. stavka 5. ove Uredbe, mišljenja zaprimljenih nakon savjetovanja u skladu s točkom 3. ovog Priloga te uzimajući u obzir sigurnost opskrbe plinom i doprinos jedinstvenom tržištu plina. Ta koordinirana odluka donosi se u roku od dva mjeseca. Rok od dva mjeseca počinje teći nakon četveromjesečnog roka za mišljenja iz točke 3. ovog Priloga, osim ako su sva mišljenja zaprimljena prije, ili nakon šestomjesečnog roka iz točke 4. ovog Priloga u kojem dotična regulatorna tijela trebaju donijeti koordiniranu odluku. Koordiniranom odlukom:
 - (a) prihvaća se prijedlog za dvosmjerni kapacitet. Takva odluka sadržava analizu troškova i koristi, rok za provedbu i aranžmane za njegovu naknadnu uporabu te joj se prilaže koordinirana odluka o prekograničnoj raspodjeli troškova iz točke 4. koju su pripremila dotična regulatorna tijela;
 - (b) odobrava se izuzeće ili produljuje privremeno izuzeće na razdoblje od najdulje četiri godine ako se analizom troškova i koristi uključenom u odluku utvrdi da se kapacitetom za protok u suprotnom smjeru ne bi pojačala sigurnost opskrbe plinom bilo koje relevantne Ugovorne strane ili da bi troškovi ulaganja znatno nadmašili moguću korist za sigurnost opskrbe plinom; ili
 - (c) od operatora transportnog sustava zahtijeva se da izmijene i ponovno podnesu prijedlog ili zahtjev za izuzeće u razdoblju od najdulje četiri mjeseca.
6. Dotična nadležna tijela nadležnim tijelima i nacionalnim regulatornim tijelima koja su dostavila mišljenje u skladu s točkom 3., dotičnim regulatornim tijelima, Regulatornom odboru Energetske zajednice i Tajništvu Energetske zajednice bez odgađanja dostavljaju koordiniranu odluku zajedno s mišljenjima zaprimljenim nakon savjetovanja u skladu s točkom 3.
7. U roku od dva mjeseca od primitka koordinirane odluke nadležna tijela iz točke 6. mogu iznijeti svoje prigovore na koordiniranu odluku i podnijeti ih dotičnim nadležnim tijelima koja su donijela odluku Regulatornom

odboru Energetske zajednice i Tajništvu Energetske zajednice. Prigovori su ograničeni na činjenice i procjenu, a posebno na prekograničnu raspodjelu troškova o kojoj nije provedeno savjetovanje u skladu s točkom 3.

8. U roku od tri mjeseca od primitka koordinirane odluke u skladu s točkom 6. **Regulatorni odbor Energetske zajednice** izdaje mišljenje o elementima koordinirane zajedničke odluke uzimajući u obzir sve moguće prigovore i podnosi ga svim dotičnim nadležnim tijelima i nadležnim tijelima iz točke 6. te **Tajništvu Energetske zajednice**.
9. U roku od četiri mjeseca od primitka mišljenja koje je **Regulatorni odbor Energetske zajednice** izdao u skladu s točkom 8. **Tajništvo Energetske zajednice** može **izdati mišljenje** kojim traži izmjene koordinirane odluke. Svako takvo **mišljenje Tajništva Energetske zajednice** donosi se na temelju kriterija iz točke 5., obrazložena dotičnih tijela za tu odluku i mišljenja **Regulatornog odbora Energetske zajednice**. Dotična nadležna tijela u najvećoj mjeri uzimaju u obzir mišljenje **Tajništva Energetske zajednice** izmjenom svoje odluke u roku od četiri tjedna.

<...>

10. Ako dotična nadležna tijela nisu mogla donijeti koordiniranu odluku u roku navedenom u točki 5. ili ako dotična regulatorna tijela nisu mogla postići dogovor o raspodjeli troškova u roku navedenom u točki 4., dotična nadležna tijela o tome obavješćuju **Regulatorni odbor Energetske zajednice** i **Tajništvo Energetske zajednice** najkasnije na dan isteka roka. U roku od četiri mjeseca od primitka tih informacija **Tajništvo Energetske zajednice** nakon mogućeg savjetovanja s **Regulatornim odborom Energetske zajednice** izdaje mišljenje kojim su obuhvaćeni svi elementi koordinirane odluke navedeni u točki 5., osim prekogranične raspodjele troškova, te to **mišljenje** dostavlja dotičnim nadležnim tijelima i **Regulatornom odboru Energetske zajednice**.
11. Ako se **mišljenjem Tajništva Energetske zajednice** u skladu s točkom 10. ovog Priloga zahtijeva dvosmjerni kapacitet, **Regulatorni odbor Energetske zajednice** donosi odluku koja obuhvaća prekograničnu raspodjelu troškova u skladu s člankom 5. stavkom 7. ove Uredbe u roku od tri mjeseca od primitka **mišljenja Tajništva Energetske zajednice**. Prije donošenja takve odluke **Regulatorni odbor Energetske zajednice** se savjetuje s dotičnim regulatornim tijelima i operatorima transportnog sustava. Taj tromjesečni rok može se produljiti za dodatno razdoblje od dva mjeseca ako **Regulatorni odbor Energetske zajednice** mora zatražiti dodatne informacije. Dodatno razdoblje počinje na dan koji slijedi nakon primitka potpunih informacija.
12. **Regulatorni odbor Energetske zajednice** i **Tajništvo Energetske zajednice** se međusobno savjetuju prije donošenja odluka ili izdavanja mišljenja u skladu s prethodnim stavcima. Ta tijela, kao i nadležna tijela, nacionalna regulatorna tijela i operatori transportnog sustava čuvaju povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.
13. <...>

PRILOG IV.

PREDLOŽAK ZA ZAJEDNIČKU PROCJENU RIZIKA

<...>

PRILOG V.

PREDLOŽAK ZA NACIONALNU PROCJENU RIZIKA

Opće informacije

Ime nadležnog tijela odgovornog za izradu ove procjene rizika (¹)

1. Opis sustava

1.1 <...>

1.2 Ukratko opišite plinski sustav **Ugovorne strane**, uključujući sljedeće:

- (a) glavne podatke o potrošnji plina: godišnju krajnju potrošnju plina (milijarde m³) i podjelu po vrsti kupaca, vršnu potražnju (mil. m³/dan);
- (b) opis funkcioniranja plinskog sustava na nacionalnoj razini, uključujući infrastrukturu (u mjeri u kojoj to nije obuhvaćeno točkom 1.1. podtočkom (b)). Ako je primjenjivo, uključite sustav za niskokalorični plin;
- (c) identifikaciju ključne infrastrukture važne za sigurnost opskrbe plinom;
- (d) podjelu po izvoru za uvoz plina na nacionalnoj razini po zemlji podrijetla, u mjeri u kojoj je to moguće;
- (e) opis uloge skladištenja, uključujući sljedeće:
 - i. skladišni kapacitet (ukupni i radni) u odnosu na potražnju u sezoni grijanja;
 - ii. najveći dnevni kapacitet povlačenja na različitim razinama punjenja (u idealnom slučaju s punim skladištima i razinama na kraju sezone);
- (f) opis uloge domaće proizvodnje, uključujući sljedeće:
 - i. količinu proizvodnje u odnosu na godišnju krajnju potrošnju plina;
 - ii. najveći dnevni proizvodni kapacitet;
- (g) opis uloge plina u proizvodnji električne energije (npr. važnost, uloga plina kao rezerve za obnovljive izvore energije), uključujući kapacitet proizvodnje električne energije iz plina (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije) i kogeneraciju (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije).

2. Infrastrukturni standard (članak 5.)

Opišite kako se zadovoljava infrastrukturni standard, uključujući glavne vrijednosti koje se upotrebljavaju za formulu N – 1 i alternativne mogućnosti za zadovoljavanje tog standarda (s izravno povezanim **Ugovornim stranama**, mjere koje se odnose na potražnju) i postojeće dvosmjerne kapacitete, na sljedeći način:

(a) formula N – 1

- i. utvrđivanje najveće pojedinačne plinske infrastrukture;
- ii. izračun formule N – 1 na nacionalnoj razini;
- iii. opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli N – 1, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za izračun formule (npr. za EP_m navedite kapacitet za sve ulazne točke koje se uzimaju u obzir u okviru tog parametra);
- iv. ako ih ima, naznaka metodologija upotrijebljenih za izračun parametara u formuli N – 1 (npr. D_{max}) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima);
- v. objašnjenje rezultata izračuna formule N – 1 uzimajući u obzir razinu u skladištima na 30% i 100% maksimalnog radnog kapaciteta;
- vi. objašnjenje glavnih rezultata simulacije izračuna formule N – 1 uporabom hidrauličnog modela;
- vii. ako **Ugovorna strana** tako odluči, izračun formule N – 1 uporabom mjera koje se odnose na potražnju;

⁽¹⁾ Ako je ovu zadaću delegiralo nadležno tijelo, navedite ime jednog ili više tijela odgovornih za izradu ove procjene rizika u njegovo ime.

- izračun formule N – 1 u skladu s točkom 2. Priloga II.,
- opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli N – 1, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za njihov izračun (ako su različite od vrijednosti opisanih u točki 2. podtočki (a) iii.),
- ako ih ima, naznaka metodologija upotrijebljenih za izračun parametara u formuli N – 1 (npr. D_{max}) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima),
- objašnjenje tržišnih mjera koje se odnose na potražnju, a koje su donesene/će biti donesene za nadoknadu poremećaja u opskrbi plinom i njegova očekivanog učinka (D_{eff});

viii.<...>

(b) dvosmjerni kapacitet

- i. navedite točke međusobnog povezivanja opremljene dvosmjernim kapacitetom i najveći kapacitet takvih dvosmjernih protoka;
- ii. navedite aranžmane kojima se uređuje takav kapacitet za protok u suprotnom smjeru (npr. prekidivi kapacitet);
- iii. navedite točke međusobnog povezivanja za koje je odobreno izuzeće u skladu s člankom 5. stavkom 4., trajanje izuzeća i osnovu na temelju koje je odobreno.

3. Utvrđivanje rizikâ

Opišite čimbenike rizika koji bi mogli imati negativan učinak na sigurnost opskrbe plinom u [Ugovornoj strani](#), njihovu vjerojatnost i posljedice.

Netaksativan popis vrsta čimbenika rizika koje treba uključiti u procjenu samo ako relevantno nadležno tijelo smatra da su primjenjivi:

(a) politički

- poremećaj opskrbe iz trećih zemalja zbog različitih razloga,
- politički nemiri (u zemlji podrijetla ili tranzitnoj zemlji),
- rat/građanski rat (u zemlji podrijetla ili tranzitnoj zemlji),
- terorizam;

(b) tehnološki

- eksplozija/požari,
- požari (unutar određenog objekta),
- curenje,
- nedostatak odgovarajućeg održavanja,
- kvar na opremi (nemogućnost pokretanja, kvar za vrijeme rada itd.),
- manjak električne energije (ili drugog izvora energije),
- kvar IKT-a (kvar hardvera ili problemi sa softverom, internet, problemi sa SCADA-om itd.),
- kibernapad,
- učinak zbog radova kopanja (iskapanje, zabijanje metalnih ili betonskih stupova u zemlju), radovi na temeljima itd.;

(c) komercijalni/tržišni/financijski

- dogovori s opskrbljivačima iz trećih zemalja,
- trgovački sporovi,
- infrastrukturu važnu za sigurnost opskrbe plinom kontroliraju subjekti iz trećih zemalja, što bi moglo podrazumijevati, među ostalim, rizike od nedovoljnih ulaganja, ugrožavanje diversifikacije ili nepoštovanje prava [Energetske zajednice](#),
- nestabilnost cijena,
- nedovoljna ulaganja,

- iznenadni, neočekivani rast potražnje,
- drugi rizici koji bi mogli dovesti do strukturnih problema;

(d) društveni

- štrajk (u različitim povezanim sektorima, kao što su sektor plina, luke, promet itd.),
- sabotaža,
- vandalizam,
- krađa;

(e) prirodni

- potresi,
- odroni tla,
- poplave (obilne kiše, rijeke),
- oluje (more),
- snježne lavine,
- ekstremni vremenski uvjeti,
- požari (izvan objekta, primjerice u obližnjim šumama, livadama itd.).

Analiza

- (a) utvrdite relevantne čimbenike rizika za **Ugovornu stranu**, uključujući njihovu vjerojatnost i učinak;
- (b) opišite kriterije koji se upotrebljavaju za utvrđivanje izloženosti sustava velikim/neprihvatljivim rizicima;
- (c) utvrdite popis relevantnih scenarija rizika u skladu s čimbenicima rizika i vjerojatnost njihove pojave te opišite kako je izvršen odabir.

4. Analiza i procjena rizika

Analizirajte skup relevantnih scenarija rizika utvrđenih u točki 3. Uključite u simulaciju scenarija rizika postojeće mjere za sigurnost opskrbe plinom, kao što su, među ostalim, infrastrukturni standard izračunan upotrebom formule $N - 1$ kako je navedeno u točki 2. Priloga II. i standard opskrbe plinom. Scenarij za svaki rizik:

- (a) detaljno opišite scenarij rizika, uključujući sve pretpostavke i, ako je primjenjivo, metodologije za njihov izračun;
- (b) detaljno opišite rezultate provedene simulacije, uključujući brojčano izražen učinak (npr. količine nedostavljenog plina, socioekonomski učinak, učinak na centralizirano grijanje, učinak na proizvodnju električne energije).

5. <...>

PRILOG VI.

PREDLOŽAK ZA PLAN PREVENCIJE

Opće informacije

— <...>

— ime nadležnog tijela odgovornog za izradu plana ⁽¹⁾

1. Opis sustava

1.1 <...>

1.2 Ukratko opišite plinski sustav po **Ugovornoj strani**, uključujući sljedeće:

- (a) glavne podatke o potrošnji plina: godišnju krajnju potrošnju plina (milijarde m³) i podjelu po vrsti kupaca, vršnu potražnju (mil. m³/dan);
- (b) opis funkcioniranja plinskog sustava na nacionalnoj razini, uključujući infrastrukturu (u mjeri u kojoj to nije obuhvaćeno točkom 1.1. podtočkom (b));
- (c) identifikaciju ključne infrastrukture važnu za sigurnost opskrbe;
- (d) podjelu po izvoru za uvoz plina na nacionalnoj razini po zemlji podrijetla, u mjeri u kojoj je to moguće;
- (e) opis uloge skladištenja u **Ugovornoj strani**, uključujući sljedeće:
 - i. skladišni kapacitet (ukupni i radni) u odnosu na potražnju u sezoni grijanja;
 - ii. najveći dnevni kapacitet povlačenja na različitim razinama punjenja (u idealnom slučaju s punim skladištima i razinama na kraju sezone);
- (f) opis uloge domaće proizvodnje, uključujući sljedeće:
 - i. količinu proizvodnje u odnosu na godišnju krajnju potrošnju plina;
 - ii. najveći dnevni proizvodni kapacitet;
- (g) opis uloge plina u proizvodnji električne energije (npr. važnost, uloga plina kao rezerve za obnovljive izvore energije), uključujući kapacitet proizvodnje električne energije iz plina (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije) i kogeneraciju (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije);
- (h) opis uloge mjera energetske učinkovitosti i njihovog učinka na godišnju krajnju potrošnju plina.

2. Sažetak procjene rizika

Ukratko opišite rezultate relevantne <...> nacionalne procjene rizika provedene u skladu s člankom 7., uključujući sljedeće:

- (a) popis ispitanih scenarija i kratak opis pretpostavki koje se primjenjuju za svaki scenarij te utvrđene rizike/nedostatke;
- (b) glavne zaključke procjena rizika.

3. Infrastrukturni standard (članak 5.)

Opišite kako se zadovoljava infrastrukturni standard, uključujući glavne vrijednosti koje se upotrebljavaju za formulu N – 1 i alternativne mogućnosti za zadovoljavanje tog standarda (sa susjednim **Ugovornim stranama**, mjere koje se odnose na potražnju) i postojeće dvosmjerne kapacitete, na sljedeći način:

3.1 <...>

3.2 Nacionalna razina

- (a) Formula N – 1

⁽¹⁾ Ako je ovu zadaću delegiralo bilo koje nadležno tijelo, navedite ime jednog ili više tijela odgovornih za izradu ovog plana u njegovo ime.

- i. utvrđivanje najveće pojedinačne plinske infrastrukture;
- ii. izračun formule N – 1 na nacionalnoj razini;
- iii. opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli N – 1, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za izračun (npr. za EP_m navedite kapacitet za sve ulazne točke koje se uzimaju u obzir u okviru tog parametra);
- iv. ako ih ima, naznaka metodologija upotrijebljenih za izračun parametara u formuli N – 1 (npr. D_{max}) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima);
- v. ako Ugovorna strana tako odluči, izračun formule N – 1 uporabom mjera koje se odnose na potražnju:
 - izračun formule N – 1 u skladu s točkom 2. Priloga II.,
 - opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli N – 1, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za izračun (ako su različite od vrijednosti opisanih u točki 3. podtočki (a) iii. ovog Priloga),
 - ako ih ima, naznaka metodologija upotrijebljenih za izračun parametara u formuli N – 1 (npr. D_{max}) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima),
 - objašnjenje tržišnih mjera koje se odnose na potražnju, a koje su donesene/će biti donesene za nadoknadu poremećaja u opskrbi plinom i njegova očekivanog učinka (D_{eff});
- vi. <...>

(b) dvosmjerni kapacitet

- i. navedite točke međusobnog povezivanja opremljene dvosmjernim kapacitetom i najveći kapacitet takvih dvosmjernih protoka;
- ii. navedite aranžmane kojima se uređuje takav kapacitet za protok u suprotnom smjeru (npr. prekidivi kapacitet);
- iii. navedite točke međusobnog povezivanja za koje je odobreno izuzeće u skladu s člankom 5. stavkom 4., trajanje izuzeća i osnovu na temelju koje je odobreno.

4. Usklađenost sa standardom opskrbe (članak 6.)

Opišite mjere donesene za usklađivanje sa standardom opskrbe i sa svakim povećanim standardom opskrbe ili dodatnom obvezom određenom zbog razloga sigurnosti opskrbe plinom:

- (a) primijenjena definicija zaštićenih kupaca, uključujući obuhvaćene kategorije kupaca i njihovu godišnju potrošnju plina (po kategoriji, neto vrijednosti i postotku nacionalne godišnje krajnje potrošnje plina);
- (b) količine plina potrebne za usklađivanje sa standardom opskrbe u skladu sa scenarijima opisanima u članku 6. stavku 1. prvom podstavku;
- (c) kapacitet potreban za usklađivanje sa standardom opskrbe u skladu sa scenarijima opisanima u članku 6. stavku 1. prvom podstavku;
- (d) mjera/mjere na snazi za usklađivanje sa standardom opskrbe:
 - i. opis mjere/mjera;
 - ii. na koga su usmjerene;
 - iii. ako postoji, opišite ex ante sustav praćenja usklađenosti sa standardom opskrbe;
 - iv. sustav sankcija, ako je primjenjivo;
 - v. za svaku mjeru opišite sljedeće:
 - gospodarski učinak, djelotvornost i učinkovitost mjere,
 - učinak mjere na okoliš,
 - učinak mjere na potrošača;
 - vi. u slučaju primjene netržišnih mjera (za svaku mjeru):
 - obrazložite zašto je mjera potrebna (tj. zašto se sigurnost opskrbe ne može postići samo tržišnim mjerama),
 - obrazložite zašto je mjera proporcionalna (tj. zašto je netržišna mjera najmanje ograničavajuće sredstvo za postizanje predviđenog učinka),

- navedite analizu učinka takve mjere:
 1. na sigurnost opskrbe druge Ugovorne strane;
 2. na nacionalno tržište;
 3. na jedinstveno tržište;

vii. u slučaju mjera uvedenih 30. studenog 2021. ili nakon tog datuma, navedite kratak sažetak procjene učinka ili poveznicu na objavljenu procjenu učinka jedne ili više mjera provedenih u skladu s člankom 9. stavkom 4.;

- (e) prema potrebi opišite povećani standard opskrbe ili dodatnu obvezu određenu zbog razloga sigurnosti opskrbe plinom:
- i. opis mjere/mjera;
 - ii. mehanizam za njegovo smanjenje na uobičajene vrijednosti u duhu solidarnosti <...>;
 - iii. prema potrebi opišite novi povećani standard opskrbe ili dodatnu obvezu određenu zbog razloga sigurnosti opskrbe plinom donesenu 30. studenog 2021. ili nakon tog datuma;
 - iv. na koga su usmjerene;
 - v. zahvaćene količine plina i kapaciteti;
 - vi. navedite na koji je način ta mjera u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 6. stavka 2.

5. Preventivne mjere

Opišite preventivne mjere koje su na snazi ili se trebaju donijeti:

- (a) opišite svaku donesenu preventivnu mjeru za svaki utvrđeni rizik u skladu s procjenom rizika, uključujući opis sljedećeg:
- i. njihove nacionalne ili regionalne dimenzije;
 - ii. njihova gospodarskog učinka, djelotvornosti i učinkovitosti;
 - iii. njihova učinka na kupce.

Prema potrebi uključite sljedeće:

- mjere poboljšanja spojnih plinovoda između susjednih Ugovornih strana,
- mjere diversifikacije putova i izvora opskrbe plinom,
- mjere zaštite ključne infrastrukture važne za sigurnost opskrbe u vezi s kontrolom koju provode subjekti iz trećih zemalja (uključujući, prema potrebi, opće zakone ili zakone koji se odnose na pojedinačni sektor u pogledu provjere ulaganja, posebna prava određenih dioničara itd.);

(b) <...>

(c) u slučaju primjene netržišnih mjera (za svaku mjeru):

- i. obrazložite zašto je mjera potrebna (tj. zašto se sigurnost opskrbe ne može postići samo tržišnim mjerama);
- ii. obrazložite zašto je mjera proporcionalna (tj. zašto je netržišna mjera najmanje ograničavajuće sredstvo za postizanje predviđenog učinka);
- iii. navedite analizu učinka takve mjere:
 - obrazložite zašto je mjera potrebna (tj. zašto se sigurnost opskrbe ne može postići samo tržišnim mjerama),
 - obrazložite zašto je mjera proporcionalna (tj. zašto je netržišna mjera najmanje ograničavajuće sredstvo za postizanje predviđenog učinka),
 - navedite analizu učinka takve mjere:
 1. na sigurnost opskrbe druge Ugovorne strane;
 2. na nacionalno tržište;
 3. na jedinstveno tržište;

4. objasnite do koje su se mjere razmatrale mjere učinkovitosti, uključujući one koje se odnose na potražnju, radi povećanja sigurnosti opskrbe;
5. objasnite do koje su se mjere razmatrali obnovljivi izvori energije radi povećanja sigurnosti opskrbe.

6. Druge mjere i obveze (npr. sigurnosni rad sustava)

Opišite druge mjere i obveze određene poduzećima za prirodni plin i drugim relevantnim tijelima koje bi mogle utjecati na sigurnost opskrbe plinom, kao što su obveze u pogledu sigurnog rada sustava te navedite na koga bi ta obveza utjecala te koje bi količine plina bile obuhvaćene. Objasnite točno kada i kako bi se te mjere primjenjivale.

7. Infrastrukturni projekti

- (a) opišite buduće infrastrukturne projekte, uključujući projekte od <...> interesa **Energetske zajednice** u relevantnim skupinama za rizik i u opis uključite procijenjene rokove za njihovo stavljanje u uporabu, kapacitete i procijenjeni učinak na sigurnost opskrbe plinom u skupini za rizik;
- (b) <...>

8. Obveze javne usluge povezane sa sigurnošću opskrbe

Navedite postojeće obveze javne usluge povezane sa sigurnošću opskrbe i ukratko ih opišite (detaljne informacije navedene su u prilogima). Objasnite tko mora ispunjavati te obveze i kako to mora učiniti. Ako je primjenjivo, opišite kako i kada bi se aktivirale te obveze javne usluge.

9. Savjetovanja s dionicima

U skladu s člankom 8. stavkom 2. ove Uredbe opišite mehanizam koji se upotrebljava za savjetovanja u svrhu izrade plana i interventnog plana te rezultate tih savjetovanja provedenih sa sljedećim tijelima:

- (a) poduzećima za plin;
- (b) relevantnim organizacijama koje zastupaju interese kućanstava;
- (c) relevantnim organizacijama koje zastupaju interese industrijskih kupaca plina, uključujući proizvođače električne energije;
- (d) nacionalnim regulatornim tijelom.

10. <...>

11.1 <...>

11.2 Mehanizmi razvijeni za suradnju

Opišite mehanizme koji se upotrebljavaju za suradnju između **Ugovornih strana** <...>, među ostalim za pripremu prekograničnih mjera u planu prevencije i interventnom planu.

<...>

11.3 <...>

PRILOG VII.

PREDLOŽAK ZA INTERVENTNI PLAN

Opće informacije

Ime nadležnog tijela odgovornog za izradu ovog plana ⁽¹⁾

1. Definicija kriznih razina

- (a) navedite tijelo odgovorno za proglašenje svake krizne razine i postupke koji se primjenjuju u slučaju svakog od tih proglašenja;
- (b) uključite pokazatelje ili parametre, ako postoje, na temelju kojih se utvrđuje može li događaj uzrokovati znatno pogoršanje stanja opskrbe i odlučuje o proglašenju određene krizne razine.

2. Mjere koje se donose za svaku kriznu razinu

2.1 Rano upozoravanje

Opišite mjere koje će se primjenjivati u ovoj fazi i za svaku mjeru navedite sljedeće:

- i. kratak opis mjere i glavnih uključenih aktera;
- ii. opišite koje postupke treba slijediti, ako je primjenjivo;
- iii. navedite očekivani doprinos mjere suzbijanju učinka bilo kojeg događaja ili pripremanju za pojavu tog događaja unaprijed;
- iv. opišite protok informacija među uključenim akterima.

2.2 Razina uzbunjivanja

(a) opišite mjere koje će se primjenjivati u ovoj fazi i za svaku mjeru navedite sljedeće:

- i. kratak opis mjere i glavnih uključenih aktera;
- ii. opišite koje postupke treba slijediti, ako je primjenjivo;
- iii. navedite očekivani doprinos mjere rješavanju situacije na razini uzbunjivanja;
- iv. opišite protok informacija među uključenim akterima;

(b) opišite obveze izvješćivanja određene poduzećima za prirodni plin na razini uzbunjivanja.

2.3 Razina izvanrednog stanja

(a) sastavite popis unaprijed definiranih postupaka koji se odnose na ponudu i potražnju za osiguravanje raspoloživosti plina u slučaju izvanrednog stanja, uključujući trgovačke sporazume između stranaka koje sudjeluju u tim postupcima i mehanizme naknade za poduzeća za prirodni plin, prema potrebi;

(b) opišite tržišne mjere koje će se primjenjivati u ovoj fazi i za svaku mjeru navedite sljedeće:

- i. kratak opis mjere i glavnih uključenih aktera;
- ii. opišite koje postupke treba slijediti;
- iii. navedite očekivani doprinos mjere ublažavanju situacije na razini izvanrednog stanja;
- iv. opišite protok informacija među uključenim akterima;

(c) opišite netržišne mjere koje se planiraju ili će se provesti za razinu izvanrednog stanja te za svaku mjeru navedite sljedeće:

- i. kratak opis mjere i glavnih uključenih aktera;
- ii. navedite procjenu nužnosti takve mjere za suočavanje s krizom, uključujući stupanj uporabe takve mjere;
- iii. detaljno opišite postupak za provedbu mjere (npr. što bi bio pokretač za uvođenje takve mjere, tko bi donio tu odluku);

⁽¹⁾ Ako je ovu zadaću delegiralo bilo koje nadležno tijelo, molimo navedite ime jednog ili više tijela odgovornih za izradu ovog plana u njegovo ime.

- iv. navedite očekivani doprinos mjere ublažavanju situacije na razini izvanrednog stanja kao nadopunu za tržišne mjere;
 - v. ocijenite druge učinke mjere;
 - vi. obrazložite usklađenost mjere s uvjetima utvrđenima u članku 11. stavku 6.;
 - vii. opišite protok informacija među uključenim akterima;
- (d) opišite obveze izvješćivanja određene poduzećima za prirodni plin.

3. Posebne mjere za električnu energiju i centralizirano grijanje

(a) centralizirano grijanje

- i. ukratko opišite vjerojatni učinak poremećaja u opskrbi plinom na sektor centraliziranoga grijanja;
- ii. navedite mjere i radnje koje se trebaju poduzeti u svrhu ublažavanja mogućeg učinka poremećaja u opskrbi plinom na centralizirano grijanje. U protivnom, navedite zašto donošenje posebnih mjera nije primjereno;

(b) opskrba električnom energijom proizvedenom iz plina

- i. ukratko opišite vjerojatni učinak poremećaja u opskrbi plinom na sektor električne energije;
- ii. navedite mjere i radnje koje se trebaju poduzeti u svrhu ublažavanja mogućeg učinka poremećaja u opskrbi plinom na sektor električne energije. U protivnom, navedite zašto donošenje posebnih mjera nije primjereno;
- iii. navedite mehanizme/postojeće odredbe za osiguranje odgovarajuće koordinacije, uključujući razmjenu informacija, među glavnim akterima u sektorima plina i električne energije, posebno operatorima transportnog odnosno prijenosnog sustava, na različitim kriznim razinama.

4. Krizni upravitelj ili krizni tim

Navedite tko je krizni upravitelj i koja je njegova uloga.

5. Uloge i odgovornosti različitih aktera

(a) Za svaku kriznu razinu navedite uloge i odgovornosti, uključujući odnose s nadležnim tijelima, i, prema potrebi, s nacionalnim regulatornim tijelom, sljedećih dionika:

- i. poduzeća za prirodni plin;
- ii. industrijskih kupaca;
- iii. relevantnih proizvođača električne energije;

(b) za svaku kriznu razinu navedite ulogu i odgovornosti nadležnih tijela i tijela kojima su delegirane zadaće.

6. Mjere u vezi s neopravdanom potrošnjom kupaca koji nisu zaštićeni kupci

Opišite mjere na snazi usmjerene na sprečavanje, u mjeri u kojoj je to moguće i bez ugrožavanja sigurnog i pouzdanog rada plinskog sustava ili stvaranja nesigurnih situacija, toga da se kupci koji nisu zaštićeni kupci koriste opskrbom plina namijenjenom zaštićenim kupcima tijekom izvanrednog stanja. Navedite prirodu mjere (administrativna, tehnička itd.), glavne aktere i postupke koje treba slijediti.

7. Ispitivanja za situacije izvanrednog stanja

(a) Navedite vremenski raspored simulacija odgovora na izvanredne situacije u stvarnom vremenu;

(b) navedite uključene aktere, postupke i konkretne simulirane scenarije s velikim i srednjim učinkom.

Za potrebe ažuriranja interventnog plana: ukratko opišite ispitivanja provedena nakon predstavljanja zadnjeg interventnog plana i glavne rezultate. Navedite koje su mjere donesene slijedom tih ispitivanja.

8. <...>

PRILOG VIII.

POPIS NETRŽIŠNIH MJERA ZA SIGURNOST OPSKRBE PLINOM

Nadležno tijelo kod izrade plana prevencije i interventnog plana uzima u obzir doprinos sljedećeg indikativnog i netaksativnog popisa mjera samo u slučaju izvanrednog stanja:

(a) mjere koje se odnose na ponudu:

- korištenje strateških zaliha plina,
- prisilna uporaba zaliha alternativnih goriva (npr. u skladu s Direktivom Vijeća 2009/119/EZ ⁽¹⁾),
- obvezno korištenje električnom energijom iz izvora koji nisu plin,
- obvezno povećanje razina proizvodnje plina,
- obvezno povlačenje iz skladišta;

(b) mjere koje se odnose na potražnju:

- različiti koraci obveznog smanjenja potražnje uključujući:
- obvezan prelazak na drugo gorivo,
- obvezna uporaba ugovora s mogućnosti prekida, ako nisu u potpunosti iskorišteni u sklopu tržišnih mjera,
- prisilno isključivanje.

—————

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2009/119/EZ od 14. rujna 2009. o obvezi država članica da održavaju minimalne zalihe sirove nafte i/ili naftnih derivata, kako je prilagođena i usvojena odlukama Ministarskog vijeća 2008/03/EnC-MC i 2012/03/EnC-MC, i u skladu sa Preporukom 2018/02/EnC-MC.